

ARXIV

del
centre excursionista
de terrassa

QUARTA ÈPOCA - JULIOL/DESEMBRE 1997 - N.º 94-95

SUMARI:

Sobre el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt - Serra de l'Obac.

Un fogar d'amistat perdurable. Per Antoni Garriga i Rius.

En la mort de Joan Costa i Costa (1914-1997). Per Manuel Planchat i Villacampa.

Les cavitats de la Roca de la Falconera. Per Xavier Badiella i Noguera.

Dels nostres anunciants (II) i algunes coses més del llarg període 1943-74. Per Francesc Palet i Setó.

24a Marxa Nacional de Muntanyencs Veterans. Per Manuel Campos i Alcaraz.

CRÒNICA: Actes celebrats. Ressenyes. **ACTES SOCIALS:** 49è Campament Social d'Alta Muntanya. 5è viatge de vacances (península dels Balcans). Sopar de Germanor i Acte d'Homenatge. **NOTICIARI DIVERS:** Missa del Gall a la Mola.

Biblioteca: Adquisicions i donatius. Comentari del llibre "Sant Llorenç", col·leccionable del Diari de Terrassa, i "Forjadors de la història esportiva a Catalunya".

Secció de Ciències Naturals: Activitats.

Secció d'Alta Muntanya: Sortides i Assemblea Ordinària.

Secció d'Esquí: Activitats.

Secció de Fotografia: Veredicte del LX Saló de Fotografia, XL Saló de Muntanya i XI Saló de Color.

Secció d'Excursionisme: Activitats.

Secció Infantil: Activitats.

Secció d'Investigacions Subterrànies: 35è Curset d'Iniciació a l'Espeleologia. Pics d'Europa '97. Espeleokinder.

Publicació del Centre Excursionista de Terrassa.

Raval de Montserrat, 13 - 08221 Terrassa (el Vallès Occidental) - Telèfon 788 30 30 - Fax 788 69 06 - Apartat de Correus 491

President C.E.T.: Àngel Casanovas i Crespo.

Consell de Redacció: Valentí Fabrés i Cardona, Francesc Palet i Setó, Salvador Vives i Jorba.

Imprimeix: Egar-Gràfic, S.A. - Terrassa

Dipòsit Legal: B-5793-1963

Portada: *Casa de l'Obac, després de la restauració. Fotografia de Salvador Vives i Jorba.*

ARXIV

del
centre excursionista
de Terrassa

Adherit a la

FEDERACIÓ D'ENTITATS EXCURSIONISTES DE CATALUNYA
FEDERACIÓ CATALANA D'ESPELEOLOGIA
FEDERACIÓ CATALANA D'ESPORTS D'HIVERN
INSTITUCIÓ CATALANA D'HISTÒRIA NATURAL

QUARTA ÈPOCA
JULIOL-DESEMBRE 1997
N.º 94-95

SOBRE EL PARC NATURAL DE SANT LLORENÇ DEL MUNT - SERRA DE L'OBAC

Després de més de vint-i-cinc anys de ser declarat Parc Natural el massís de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac, i sota la direcció del Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona, caldrà fer-ne un balanç positiu.

No ens ficarem en matisos, que n'hi ha, però en línies generals anem pel bon camí. L'ampliació del Parc, el rigorós control dels incendis i la seva prevenció, l'arranjament de cases i camins, les àrees d'esplai per tal de frenar la gent i els programes encaminats al coneixement de la zona —com els itineraris de natura, el programa “Viu el Parc”—, ...són exemples que fan sentir-nos esperançats per al bon desenvolupament de com ha d'ésser un espai protegit.

Bé prou sabem que on hi participen molts col·lectius, els criteris no poden ser mai unànimes. En aquest cas, la Comissió Consultiva del Parc —de la qual formem part, i és un dels altres encerts—, vetlla per millorar la finalitat i el bon funcionament del què es pretén sigui la nostra muntanya.

Des de l'any passat la casa de l'Obac s'ha convertit en un nou centre d'informació. Aquesta mansió ha estat arranjada i molt ben preparada, per aconseguir l'objectiu de sumar-se a la tasca ja definida al Coll d'Estenalles. Ara falta veure si s'acompliran els objectius previstos i alhora ens preguntem si es perdrà la tranquil·litat que fins ara es gaudia a l'Obac, si s'embrutaran més aquells idíl·lics racons o si el previst restaurant de la Casa de la Pastora tindrà ben delimitades les seves funcions i no es convertirà en un típic restaurant de cap de setmana. Amb tot això correm un risc i cal vigilar molt.

Es dona la circumstància que a mesura que es va donant més informació i publicitat, sembla que s'obri el pas a molta més gent, amb el consegüent risc d'una gran afluència al Parc i amb el possible perjudici que pot comportar aquest augment de visitants. El Centre Excursionista de Terrassa, però, no vol pas que Sant Llorenç del Munt i l'Obac siguin exclusiva d'uns quants, però hem de procurar per la seva conservació. No ens enganyem: el Parc està envoltat de grans poblacions i els mitjans de transport cada dia faciliten més l'accés a qual-sevol lloc.

La conservació del nostre Parc depèn de tots nosaltres, no sols de la Diputació de Barcelona, sinó també de tots aquells que el visitem. No voldríem pas que se'ns posés un guarda darrera de cada un de nosaltres. En un Parc no calen cohibicions, cal respecte, cal harmonia, cal gaudir de la natura sense sentir-nos vigilats a cada moment. Els que per sort estem prop de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac, i l'estimem, hem de ser conscients de que el Parc és petit, fràgil, delicat. Tenim una joia i no l'hem de perdre. Depèn de tothom.

UN FOGAR D'AMISTAT PERDURABLE

Per Antoni GARRIGA i RIUS

Vam associar-nos al Centre Excursionista a la tardor de l'any 1943. Durant una colla d'anys, la quota de soci era de dues pessetes mensuals. Llavors encara s'havia d'inventar la paraula inflació.

Quan érem infants, un dels nostres camps d'expansió, els matins de diumenge, era resseguir tots els encontorns de Terrassa, encara amb la seva rusticitat, amb totes les seves masies en plena activitat, i també fer sortides esporàdiques a Sant Llorenç, als Caus, l'Obac...

Companys dels estudis nocturns a l'Escola Municipal d'Arts i Oficis —on es va formar la majoria dels joves d'aquella generació— ens meravellaven amb les seves viscudes descripcions de les seves sortides a muntanya. El seu entusiasme era encomanadís i ens va captivar.

Adolescents, ens vam trobar amb uns grups de persones grans, experimentades en la vida i en la muntanya, que ens van acceptar al seu costat com a iguals, com a amics. Ells havien viscut els temps de llibertat i democràcia dels anys 30, i juntament amb l'amor a la muntanya, a la natura i a l'amistat, també ens van transmetre el sentiment de pertinença i de fidelitat a un país, a una pàtria, a una llengua... al capdavant els nostres signes d'identitat. Però signes d'identitat que en aquells moments eren transgressions de la legalitat imposada. Els ho hem agraït ben sincerament.

La primera vegada que em van invitar a una sortida de dos dies al Pirineu, se'm va fer un món inabastable, incomprensible. El mític Pirineu, jo el concebia com una llegenda, tal com es desprenia de les descripcions dels primers llibres de la nostra infantesa i de les lectures literàries i poètiques, un Olimp de déus! Els amics i el temps me'l van fer descobrir tan tangible i tan real i estimat com aquell que havia idealitzat.

No és estrany que una vegada integrats en aquesta comunitat de persones, amb uns ideals i aficions comuns, ens convertíssim en uns fermes propagandistes de les nostres activitats i atraguéssim als nostres rengles els nostres coneguts i companys d'escola de sensibilitats semblants. Vam fer proselitisme i vam portar a la muntanya força gent. Uns van perseverar i se'ns van afegir, altres simplement ho van conèixer.

En aquells temps, la situació econòmica general era prou precària, corrien pocs cèntims i calia filar molt prim. Hi havia la norma, no escrita però practicada, d'anar cada festa a les muntanyes de l'entorn, sense gastar ni cinc. La premissa era: a les 7 al pas a nivell de la carretera de Matadepera, i carretera amunt... De vegades érem 6, a vegades érem 30. Això ens permetia fer estalvis per quan coincidien dues o tres festes seguides, i aleshores, cap al Pirineu!

No cal dir que dins el Centre, i més quan es va anar expandint en activitats diverses i va anar creixent el nombre de socis, cada u va anar trobant afinitats específiques: l'alta muntanya, l'escalada, l'espeleologia, l'esquí... o el cant coral. Amics de la gresca o bé formals i seriosos, i també qui ho tocava tot una mica, segons la temporada.

Han passat els anys, i encara ara una bona colla, amb el nom de *Petites Travessades Familiars*, cada mes fem una sortida. Ja no estem per travessades d'alta muntanya, per tarterars ni per geleres, però el gaudi de la companyonia i els recorreguts de la mitja muntanya de Catalunya ens reporten prou satisfaccions per perseverar sense defallença.

Aquesta tasca l'havia iniciada, fa una colla d'anys, el bon amic Mateu Fusalba. Ell i la seva esposa, l'Anna Fitó, s'encarregaven d'escollir un itinerari, fent el possible perquè el desplaçament es pogués fer amb tren o amb servei públic —excepcionalment, en autocar especial si no hi havia altre remei—, i estudiar-lo les vegades que fes falta a fi i efecte que el dia de la sortida no sorgissin contratemps. Aquestes sortides mensuals aplegaven normalment 40, 50 o 60 persones. El dia que el Mateu va faltar —en pau reposi—, un grup dels assidus participants vam considerar que era una llàstima que el grup es dispersés, i vam formar una comissió per prosseguir aquelles sortides familiars.

Ara, una persona cada mes es reponsabilitza de cercar un itinerari que encaixi amb les distàncies i dificultats idònies a les condicions físiques comunes al grup i als mitjans de desplaçament per al dia de la sortida. Ara sabem els maldecaps que tenia el Mateu quan ell i la seva esposa eren els únics responsables. Demanem suggeriments i col·laboració per diversificar els itineraris i recorreguts comarcals que encaixin amb les nostres normes.

Amb el pas dels anys, s'intueix que els socis actius del Centre Excursionista som vistos per molts com a persones d'un bagatge de ciutadania notable, i per aquest sol fet se'ns tracta amb distinció i respecte. Un títol de noblesa terrassenca.

EN LA MORT DE JOAN COSTA I COSTA (1914-1997)

Per Manuel PLANCHAT i VILLACAMPA

De manera inesperada, el dia 5 de maig passat ens deixava aquest terrassenc de naixement, de perfil humà i de plenitud intel·lectual poc comuns.

En Joan pertanyia a una generació marcada per la dissort i delmada pels estralls de la guerra civil. A la fi d'aquesta no li fou permès d'enllestir els estudis normals que li mancaven, i el país perdé un mestre excel·lent. Ell fou un dels creadors de l'Associació d'Amics de l'Escola Normal de la Generalitat republicana, associació que, en moments difícils, es mantingué fidel als Artur Martorell, Alexandre Galí, Pau Vila, Enric Ainaud... forjadors del magisteri català.

La seva primordial virtut fou la humilitat. Així s'ageganta una personalitat de característiques peculiars, darrera la qual s'amaguen tres àmbits d'actuació amb un denominador comú: el profund amor a Catalunya.

Lluità aferrissadament en la defensa d'una llengua, la catalana, en perill d'extinció per causa de l'intent de genocidi a què fou sotmesa. La predisposició natural per a la música el convertí en un melòman fervent i en capdavanter, com a dirigent, d'entitats musicals i fou autor de lletres i adaptacions de molta vàlua. El tercer camp d'acció el marca com a enamorat de la muntanya. D'afany proselitista, avantposà sempre l'interès col·lectiu al gaudi personal.

El seu pas pel Centre Excursionista de Catalunya, del qual fou secretari, es caracteritzà per la tasca brillant i infatigable que portà a terme amb els presidents Ventosa i Bou. Deixà empremta a l'Orfeó Català, formant part de la seva junta com a secretari segon. La Federació Catalana d'Entitats Corals i la Polifònica del mestre Ribó també es beneficiaren del seu altruisme.

Si bé amb el tast precedent queda palesa la generositat d'en Joan Costa i Costa, per tot el que significa de dedicació al país, jo personalment en guardo un grat record per un esdeveniment en el qual la seva aportació fou molt destacada. L'any 1968 s'esqueia el centenari del naixement de Pompeu Fabra. Per a commemorar aital esdeveniment, s'organitzaren diversos actes sota el paraigua protector d'Òmnium Cultural. La llavors Federació Catalana de Montañismo hi aportà el seu suport, amb l'afany d'associar l'excursionisme català als homenatges al Mestre. Es creà una comissió formada per diverses entitats, entre les quals el Centre Excursionista de Catalunya, al qual es confiava la presidència, atès que l'homenatjat n'havia estat soci. La personalització d'aquella corporació recaigué en el Joan, que en aquell moment era també secretari de l'entitat degana.

D'entre els records personals dels actes inicials que tingueren lloc a Prada de Conflent i a Perpinyà, els dies 12 i 13 d'octubre d'aquell 1968, o dels actes finals de Montserrat, el diumenge següent, dia 20, em resta la figura de l'home actiu que, sense fer soroll, fou capaç, flanquejat per bons col·laboradors, d'aglutinar l'enorme tasca que va suposar, en aquelles circumstàncies adverses, l'organització de les diverses manifestacions programades a ambdós costats de la frontera. Encara dins una molt forta repressió dels sentiments nacionals catalans, aquests tornaven a ressorgir tímidament, gràcies a les activitats d'elements com el que ens ocupa.

A Prada, al peu de la tomba provisional de Pompeu Fabra, en aquella ocasió s'encengué la torxa que, salvant valls i carenes, per sempre més hauria d'il·luminar la llànquia que penja a l'atri de la basílica montserratina, tot recordant-nos que "l'encengué la fe, la portà l'esforç i la manté la voluntat d'un poble"

El 12 de febrer de 1994, coincidírem novament amb el nostre personatge al cementiri de Prada. Aquesta vegada, però, al peu de la tomba, ara ja definitiva, del nostre fillol. S'esqueia la XXV Renovació de la Flama de la Llengua Catalana. En Joan formava part de la comissió nomenada per la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya. Al seu criteri, la nostra llengua encara havia de ser defensada i cada vegada més coneguda i emprada. Ell, juntament amb la Neus, esposa perfecta i fidel col·laboradora, assumiren el compromís.

A Terrassa, trobem un jove Joan Costa formant part de la Coral Joventut Terrassenca (Coro Vell), a la qual, a més de cantar-hi, aportà l'adaptació al català de cançons foranes, especialment alemanyes, ja que dominava aquest idioma a la perfecció. En aquesta societat travaria amistat amb en Salvador Castells, consoci d'aquest Centre, amb el qual compartí moments de joia, entre cants i caminades a través del Pirineu, i en menor escala als Alps, sense deixar de banda les nostres muntanyes més properes. L'aliança continuà en la Coraleta del mestre Castells, que després es convertiria en la coral de Ràdio Terrassa i encara posteriorment en la Coral Ègara de Ràdio Terrassa.

Identificats plenament amb els ideals de l'amic desaparegut, mantindrem el seu record perdurable amb emoció i amb l'afany de seguir el seu exemple.

LES CAVITATS DE LA ROCA DE LA FALCONERA

Per Xavier BADIELLA i NOGUERA

A la capçalera del torrent d'Estenalles, s'aixeca alterosa la roca de la Falconera, amb les parets nues al vessant llevantí i les arbredes a ponent. Aquest característic turó ha captat sempre l'atenció dels excursionistes, sobretot dels escaladors, àvids d'enganyar-se per les parets, tant les del seu cim com per les dels turons que l'abracen a banda i banda.

Si bé és conegut que hi ha una avenc prop de la nostra roca, ningú no s'havia preocupat de parar-hi més atenció pel que fa al contingut espeleològic. Han estat els escaladors qui ens han proporcionat la informació que avui us donem a conèixer. Foren ells qui, amb ànsia de cercar noves vies d'escalada per tots els racons de la Falconera, localitzaren un seguit de cavitats que nosaltres després hem completat amb un parell de regirades més per aquells indrets per tal de no deixar-nos sorprendre més amb noves troballes.

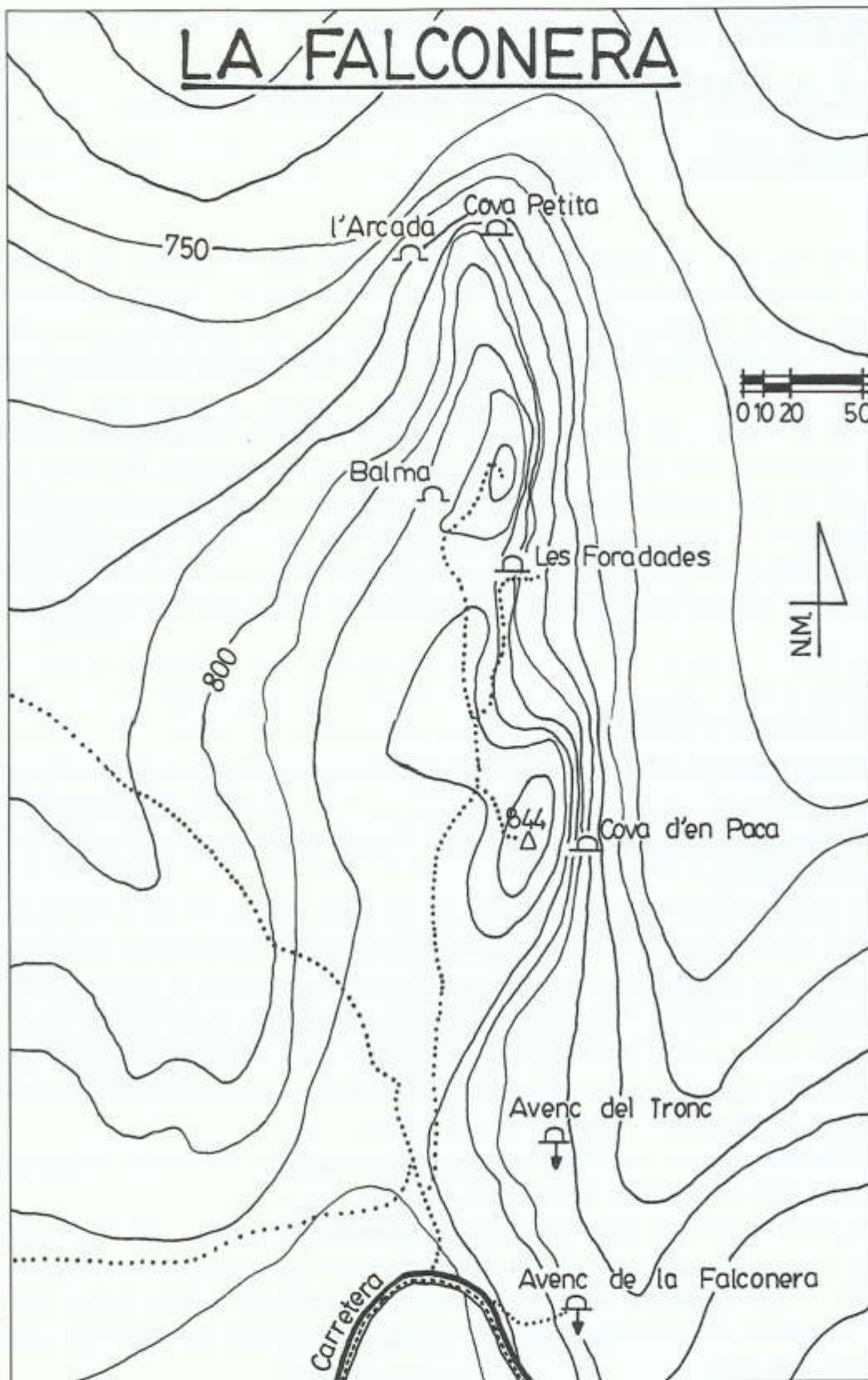
AVENC DE LA FALCONERA

Fou descobert per en Josep Maria Pallejà, el mateix dia que el masover de la Mata, en Rossend Boixader, els acompanyà a l'avenc del Tronc. Es tractava d'un cau de conills on ressonava una pedra quan la tiraves al fons. Calgué una desobstrucció per fer-lo accessible als espeleòlegs.

La localització és força senzilla, ja que no dista més de 50 m de la carretera de Talamanca. Cal sortir del revolt situat al Km 16, resseguir uns 50 m la valla en direcció a Talamanca, on es troba un caminet que davalla directe a l'avenc. L'entrada és de forma allargassada d'1 x 0,4 m. Tot seguit ja es veu la vertical directa de més de 20 m. Si bé els primers metres són de poca amplada, on trobem unes roques empotrades, de seguida la vertical s'eixampla força, fins assolir els 4 m fins que s'arriba a la base del pou, on hi ha un gran bloc graviclàstic.

A l'extrem sud-est, una curta rampa ens porta cap a un cul-de-sac, originat pel con d'enderrocs que configura la base del pou.

En direcció oposada, una rampa més pronunciada ens ajuda a creuar un pòrtic que duu fins al fons de la cavitat a -28 m. Ens trobem ja dins una gran sala allagassada, de sostre alt (14 m) i d'escassa amplada, a l'extrem oposat a per on hem entrat. Una llarga colada davalla de la paret frontal en forma de catifa coronada per una roca coberta de formacions calcàries.

avenc de la falconera

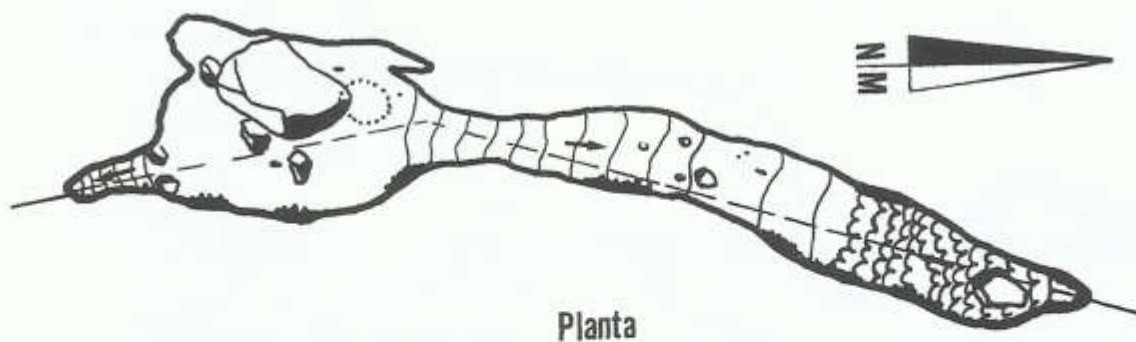
Serra de l'Obac (Mura)

Topografia[®]: E. Badiella

sis 29-2-1976

0m 5m 10m

corbes de nivell a 0,5m

AVENC DEL TRONC

Des de la cavitat anterior, caldrà planejar en direcció Nord uns 200 m fins a trobar el petit avenc, enmig d'un alzinar.

La cavitat de només 3,5 m de fondària és formada per un sol pouet d'1 m de llargada per 0,50 m d'amplada, al fons del qual es perllonga una curta galeria que fineix, obturada per sediments.

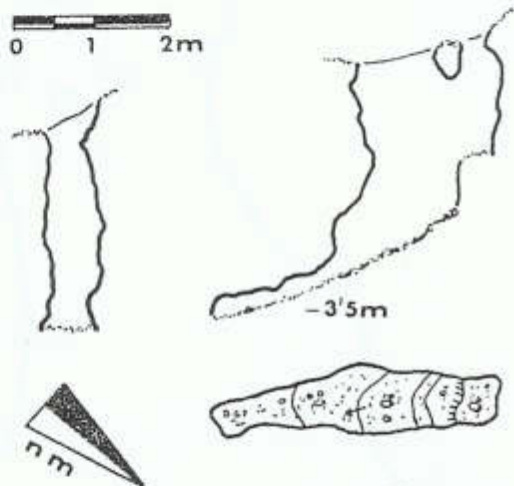
BALMA DE LA FALCONERA

Al costat Oest de la roca de la Falconera davalla una canal molt pronunciada cap el torrent d'Estenalles. A la capçalera d'aquesta pronunciada canal, al costat Sud, es localitza la balma. L'accés es fa per un pas curt, un xic delicat, que ens atança a la balma pel costat de ponent. El pòrtic amida 10 m de llarg per 1 m escàs d'alçada. La fondària és de 4 m, tret del costat de ponent que s'endinsa fins als 7 m. La balma s'ha originat gràcies a un estrat de sorrenques vermelles que podem apreciar en tota l'extensió de la cavitat.

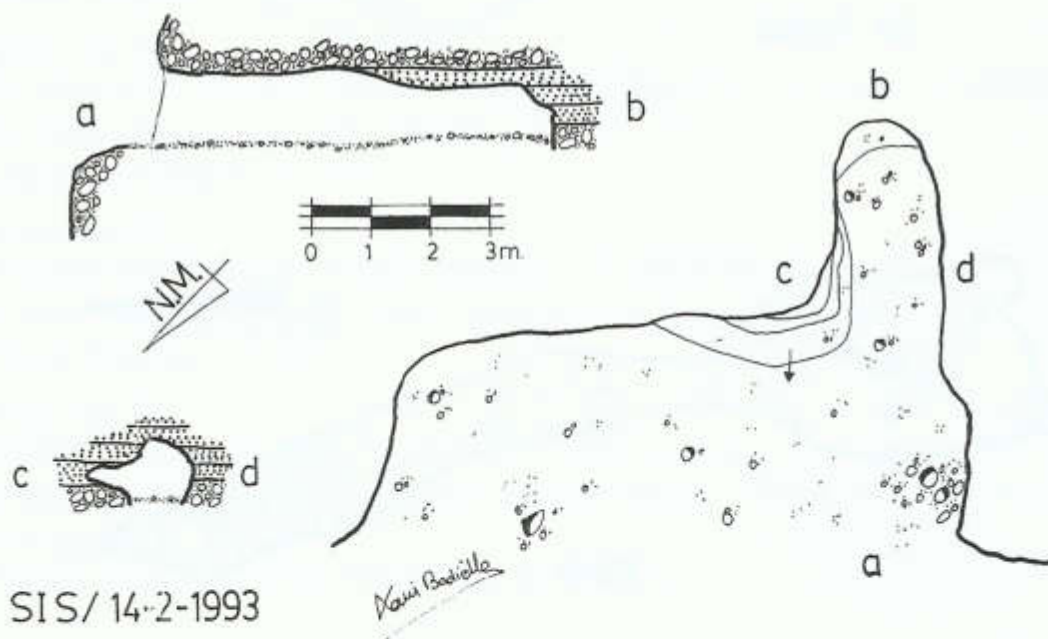
avenc del tronc

la mata

top: x. badiella

29-5-1979

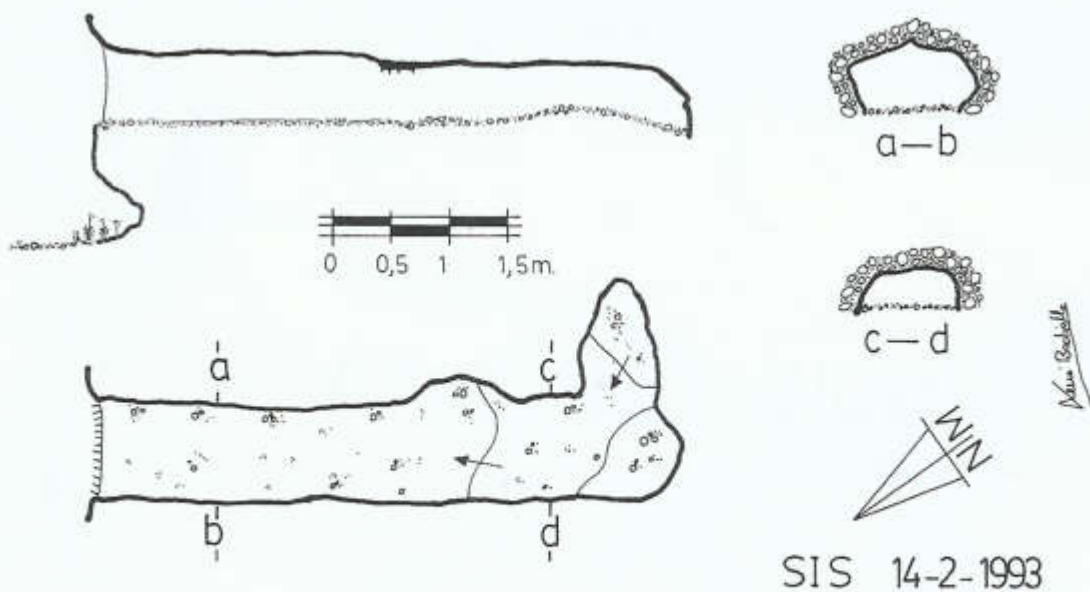
BALMA DE LA FALCONERASerra de l'Obac/Mura

SIS/14-2-1993

COVA PETITA DE LA FALCONERA

Es localitza al costat nord de la roca, a peu de cingle. L'accés més factible cal fer-lo per la canal que, per la banda de llevant, davalla fins a sota mateix de la roca. Ens dirigirem cap al nord, i tot just en tornar, trobarem la cova suspesa a 1m de terra.

La cavitat forma un conducte recte de 5 m de fondària, de secció uniforme, d'1 m d'amplada per 0,50 m d'alçada. Al final del conducte, hi trobem un petit eixamplament pel costat esquerre.

COVA PETITA de la FALCONERASerra de l'Obac / Mura*L'ARCADA DE LA FALCONERA*

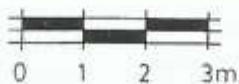
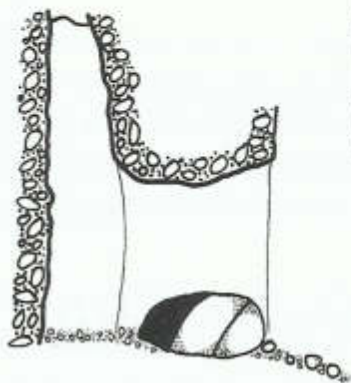
A un nivell inferior de la cova Petita, un xic més a l'oest, entremig de la boscúria, s'amaga aquesta arcada de 10 m de pòrtic per 3 m d'alçada. La fondària, si bé és escassa, d'uns 4 m, en destaca l'alçada interior que s'enlaira fins a un 5 m. Una gran roca, al costat sud, ens mostra el procés de descalcificació d'aquest fenomen geològic.

COVA D'EN PACA

Fou localitzada per en Jaume Clotet, en "Paca", i comunicada per l'Amadeu Pagès a la nostra secció. La primera exploració es realitzà el 10 de novembre de 1991 per l'Eduard Badiella, i no fou fins al 13 de setembre de 1992 que se'n féu la topografia. Aquesta cavitat, la trobarem davallant per la canal que hi ha a llevant, entre la roca de

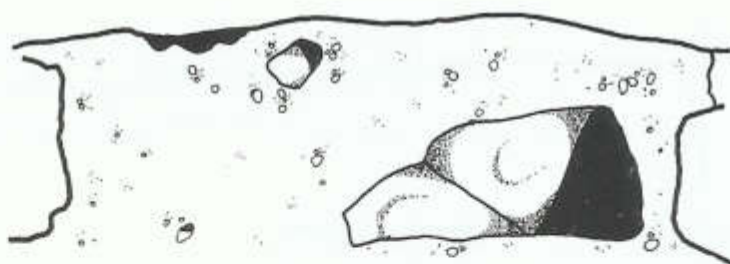
L'ARCADA DE LA FALCONERA

Serra de l'Obac / Mura

S.I.S.
14-2-1993

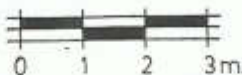
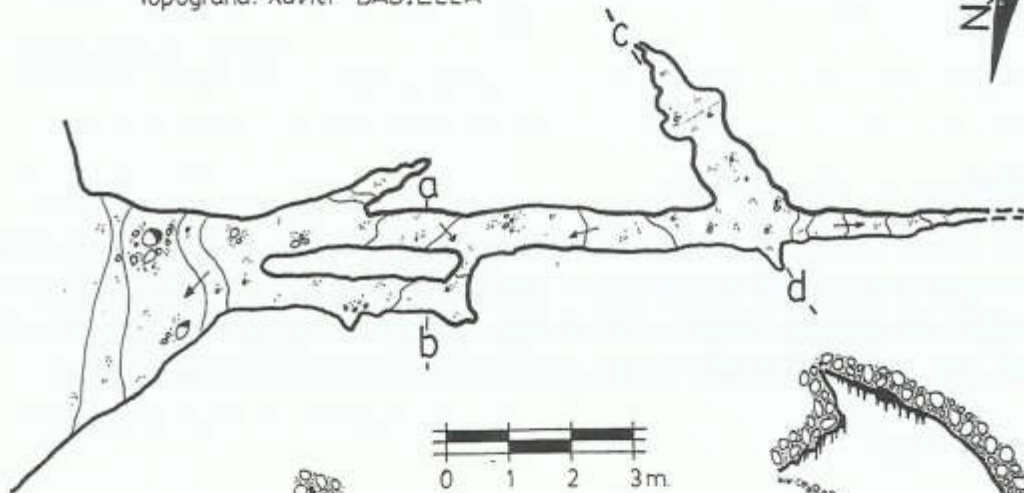
Xavier Badiella

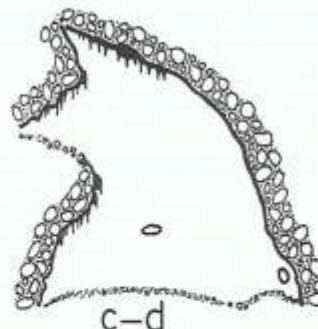
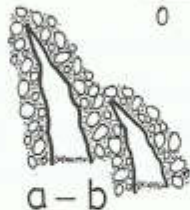
COVA D'EN PACA

Serra de l'Obac / Mura

Topografia: Xavier BADIELLA

S.I.S. 13-9-1992

la Falconera i el turó que té al seu costat sud. Un cop som al peu de les parets, cal recular en direcció sud, sense deixar de vista la roca, fins a assolir la cova, però sense estalviar-nos l'embardissada que comporta trespasar per aquests paratges.

La boca amida 3 m d'amplada per 4 m d'alçada. De seguida es formen dues galeries paral·leles, per on cal avançar acotats, donades les dimensions del conducte, que s'estreny a la part superior. Les galeries s'ajunten al cap de 3 m, cal continuar uns 4 m més fins a connectar amb un corredor lateral de força alçada (4 m), on es poden apreciar unes quantes formacions estalactítiques que recobreixen sostre i parets superiors d'aquest conducte.

La cova fineix uns 2 m més enllà de la galeria principal, on s'estreny fins a fer-se impracticable.

LES FORADADES DE LA FALCONERA

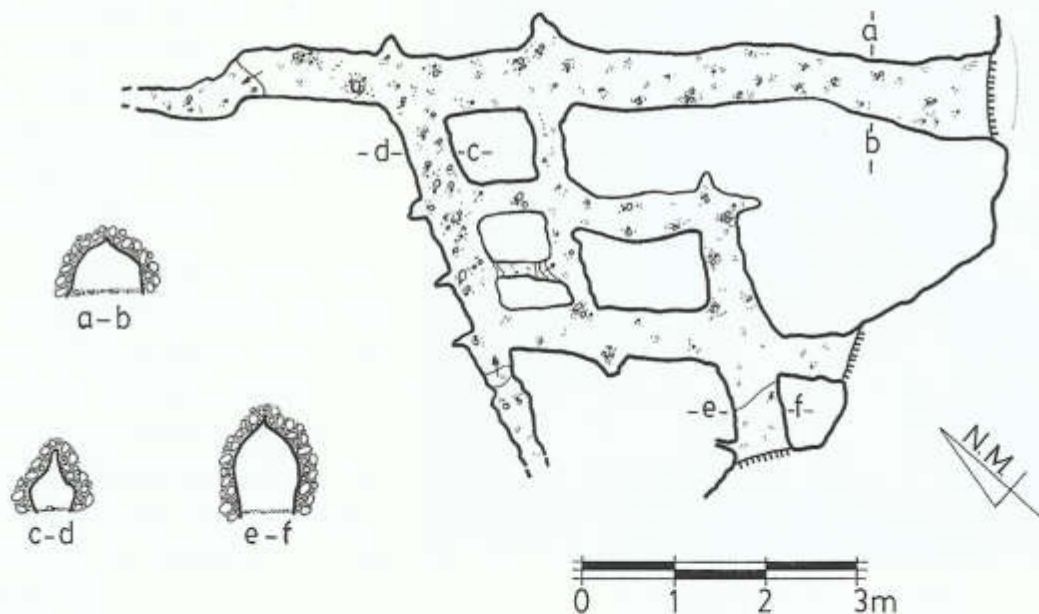
La cavitat era prou coneguda dels escaladors, però fins fa ben poc ningú no havia pres seriosament aquell forat com una possible cova. L'any 1991, arran de la descoberta de la cova d'en Paca, s'explora també aquest forat, a tocar del camí dels escaladors. La sorpresa fou gran quan, després de fer-ne la topografia, resulta totalitzar uns 26 m de recorregut. El forat sense cap pretensió, tenia tres boques i esdevenia així una nova cova per al massís de l'Obac.

LES FORADADES DE LA FALCONERA

SERRA DE L'OBAC / MURA

13-9-1992

Topografia: Xavier BADIELLA

Seguint el mateix itinerari que per anar a la cova d'en Paca, quan es davalla per la canal de llevant que separa la roca de la Falconera i el turó Sud, al peu de la paret es veu fàcilment la boca de la cavitat, al costat esquerre en sentit descendent.

Accedim a la cova per un petit ressalt. El conducte amida 1 x 0,8 m. De seguida podem endevinar una segona boca al costat dret que s'apropa al cingle. El conducte del davant es força estret i baix. Per l'esquerre, es pot progressar arrossegant-se, fins a un conducte que gira a la dreta. Aquesta galeria incideix amb una altra que la talla perpendicularment i que dóna a l'exterior per una tercera boca. Per entre aquestes galeries, hem pogut veure una petita xarxa de conductes que es comuniquen entre ells, alguns dels quals són d'accés impossible, ateses les seves exígies dimensions.

DELS NOSTRES ANUNCIANTS (II) i algunes coses més del llarg període 1943-1974

Per Francesc PALET i SETÓ

Quan m'he dedicat novament a la recerca dels anuncis en el nostre portaveu, d'ençà de la represa de les nostres publicacions, l'any 1943, quan vam passar a dir-ne la "Circular informativa", destinada als nostres associats, m'he adonat que la tasca era molt més complexa del que en principi em pensava. Llavors, mirar per mirar, penso que valdrà la pena fer algunes consideracions complementàries que no seran sobreres. Són les del nostre recorregut fins arribar a l'anhelada, normal i total utilització de la nostra pròpia llengua.

Els anuncis publicats, ara són més escassos que els de l'etapa 1910-1937 del meu anterior treball amb aquest mateix enunciat, del gener-juny de 1997 (I). Tot va canviar. El redactat va haver de ser en llengua castellana.

La circular número 1 era senzillament un díptic informatiu, una precarietat de l'edició originada per la poca disponibilitat econòmica de l'entitat, que era molt migrada.

Seguiren la número 2, de quatre fulls; la 3, de cinc fulls, i la que correspon al número 4, del gener de 1944, que va sense número ni data. És un fet demostratiu que es tractava de fulls volanders, sense que es percebés que es tractava d'una publicació periòdica. Aquesta darrera circular ja tenia dotze fulls i és la primera on apareixen sis anuncis, dos dels quals són d'establiments de Barcelona, i un altre és la marca d'un producte, sense especificar l'establiment venedor.

En aquest número ens hem de desdir del que havíem publicat en l'article anterior. Ara tenim anuncis entremig de les ressenyes i dels textos.

Segueixen els números 5, 6 i 7, que tots ells són díptics sense numerar ni datar. Els números 8, 9 i 10 tornen a ser numerats, però encara sense data. Cal citar que en aquest número 10 es reproduïx la primera fotografia a la portada, impresa en paper estucat (cuixé) i a la portadella. Amb vuit anuncis i un altre a peu de pàgina allargassat, d'uns 2 cm a l'interior.

De la número 10 a la 14, ja tenen la mateixa presentació, només amb el número d'ordre, i encara sense data. Són bimensuals i corresponen a l'any 1945. En tots hi ha 11 i 14 anuncis, i 4 a l'interior.

La número 15 ja duu la data (novembre-desembre de 1945). Sembla que ja ens veiem una mica les orelles: som una publicació periòdica!

Els anuncis hi són bastant nombrosos, entre 10 i 17 per número. Pensem en la minsa extensió: parlem de quatre a sis fulls per número. En el número 38, del gener-febrer de 1950, es publica el primer anunci d'un botiguer de renom d'articles d'esport que ja no ens ha deixat mai més.

Fins aquí hem parlat del *primer volum* de la prossecució de la nostra publicació, corresponent als anys 1943-1950 (*circulars 1 a la 43*). Les pàgines no hi són numerades, cosa que dificulta la confecció d'un índex general.

El volum següent, 1951-1954 ja porta un índex a precari. La numeració de les pàgines tampoc no és correlativa, i ens haurem de referir sempre al número de la pàgina dins de cada circular.

Anem seguint la mateixa tònica, i a la circular de gener-febrer de 1952, la número 50, trobem els primers anuncis en català: set en aquest número.

Els textos oficials de Centre són totalment en llengua castellana. Entremig, algun article de col·laboració ja feia un cert temps que es feia en la llengua pròpia de Catalunya. Cal notar que aquesta eufòria dels anuncis de la circular número 50 dura poc. Es veu que algú ens devia picar la cresta. S'acaben el març-abril de 1954.

Passem al *volum tercer*, anys 1955-1958. Continuem amb les circulars bimensuals. L'índex ja és el correcte i la numeració de les pàgines és correlativa. El nostre portaveu com a publicació periòdica ja era un fet. Totes les notes del Centre, els peus de les fotografies de portada i els anuncis tornen a ser tots en castellà. Trobem set editorials en català entre les 24 circulars que constitueixen aquest volum. Algunes col·laboracions esporàdiques i notes necrològiques són en català. S'hi publiquen de vuit a deu anuncis en cada número.

En el *volum 1959-1962* es presenta la fotografia de la portada a tota pàgina. Comprèn les circulars 93 a la 108, de periodicitat trimestral. A la contraportada hi ha 3 o 4 anuncis i un de pàgina sencera a l'exterior. Les notícies oficials del Centre són en castellà, com també tots els anuncis. Els editorials i els treballs de col·laboració són en català.

En el *volum 5è*, 1963-1966, d'aparició trimestral, que comprèn les *circulars 109 a 124*, els editorials són gairebé tots en català, i hi ha una mitjana de cinc anuncis per número, tots en castellà, com també totes les notes oficials de l'entitat.

El *volum 6è*, 1967-1970, comprèn les *circulars núm. 125 a 140*. A la 126, d'abril de 1967, fem ja el canvi i passem a dir-nos CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA, i d'*Adherido a la FEM y a la FCE* a adherits i a Circular per als socis. Això després de 24 anys. Els anuncis continuen essent cinc, però també els passem a la nostra llengua a partir d'aquell mateix número.

Volum 7è, 1971-1974, circulars 141 a 156. Es publiquen cinc anuncis catalanitzats a cada número.

La recerca dels anunciants m'ha portat a rellegir força circulars, i és quan m'adono de l'assídua col·laboració de molts associats, i m'agrada ressaltar especialment les d'en Fusalba, Planchat o Fabrés. En els primers temps, en llengua castellana, fins que, a poc a poc, han pogut anar expressant-se en català.

Les nostres portades, d'ençà de la circular número 10 del desembre de 1944, amb la primera fotografia, es deuen precisament a aquests socis que n'han estat uns animadors constants, amb fotografies magnífiques que avui són un motiu d'orgull per al Centre.

L'ARXIU va renéixer novament a partir de l'any 1975. Amb un nou format, amb nova distribució i nous anuncis. També el periòdic mensual per als socis pot ser motiu de parlar-ne, i encara les col·laboracions en els anuncis d'actes, publicats a la premsa local amb l'ajut dels nostres constants anunciants.

Més endavant podrà ser objecte d'un altre treball.

Deportes ALTIMIRA

Especialidad en esquís. - Accesorios
Reparaciones de todas clases
Servicio de alquiler y pupilaje

Venta de esquís "ATTENHOFER"
FIJACIONES ALPINAS "ATTENHOFER"
JERSEYS "ALLAIS", etc. - Lacas

Carretera de Moncada, 59. - TARRASA

francino

ESTUDIO DE ARTE

Fotografía artística • Reportajes
Industrial • Fotos a domicilio
Laboratorio para aficionados

Plaza España, 13
Teléfono 2833
Tarrasa

Alpi

ofrece a los aficiona-
dos a los deportes de
Montaña y Esquí, su

AGENCIA EN TARRASA:
San Francisco, 24

Solicite información de nuestras fa-
cilidades de pago SIN AUMENTO.

Nuestros anunciantes son, ante todo, protectores de nuestra Entidad. Recordadlo en vuestras compras

DECORACIÓN ELLSA

F. SORIGUERA
Teléfono 3624
Nicolás Talló, 65

24a MARXA NACIONAL DE MUNTANYENCs VETERANS

Per Manuel CAMPOS i ALCARAZ

Els dies 11 i 12 d'octubre passats es va celebrar la Marxa de Muntanyencs Veterans a FINESTRAT (Alacant).

Com ja hem fet altres anys, una bona colla de socis del nostre Centre, trenta-sis en total, vam participar en aquesta marxa. El dia 11, a les 5 del matí, sortíem cap a Alacant en l'autocar organitzat pel Centre.

Prop del migdia arribàvem a Benidorm, on teníem lloc per dormir, en uns apartaments que prèviament havíem encarregat. Uns apartaments certament bonics i acollidors, tot i que no gaire adients per dormir i descansar, ja que la terrassa-discoteca veïna va funcionar fins a les tantes de la nit.

Després d'instal·lar-nos, ens arribem fins a Finestrat a recollir les inscripcions i els dorsals que teníem encomanats prèviament, donem un volt pel poble, ben bonic per cert, i assistim a una exhibició de danses populars.

Finestrat és un municipi de la província d'Alacant, a la comarca de la Marina Baixa, a 7 km de Benidorm, situat sota mateix de l'escarpat perfil del Puigcampana (1.406 m). El poble és al vessant de la muntanya, i conserva tot l'encant dels pobles de Llevant, destacant sobre les seves apilonades cases la torre de l'església, del segle XVIII, i fem un relaxant passeig fins a l'ermita del Remei, construïda sobre l'antic castell àrab, magnífic punt que ens permet contemplar a ponent tota la Marina Baixa. A les 7 de la tarda, una representació del Centre assistim a l'assemblea de la reunió anual de Veterans, on es parla de diferents assumptes relacionats amb el que afecta la marxa i es notifica el lloc de la propera edició, que serà a Navacerrada, els dies 10 i 11 d'octubre de 1998, l'organització de la qual serà a càrrec del Club Alpino Español, de Madrid.

Acabada la reunió, anem tots junts a la Casa de la Cultura, on som obsequiats amb un berenar-sopar, ofert per l'organització. És molt edificant, ja que, a més de menjar i beure, retrobes amics i amistats que has anat fent al llarg dels anys de reunir-nos en aquestes sortides.

L'endemà al matí, després d'haver dormit —això és un dir!—, a les 6 del matí ja estem dempeus, pugem a l'autocar per emprendre la sortida. Ens serveixen un lleuger desdèjuni i una bossa amb l'esmorzar.

Sortim de Finestrat, a 1 km passem per la remarcable font del Molí, molt bonica per cert. Passada la font emprenem el camí de la Serra, un bonic corriol que va guanyant altura progressivament per sota de la immensa cara oest del Puigcampana.

El PUIGCAMPANA és un gegantí monument natural que s'enlaira cap al cel. En contemplar-lo des de la distància ens sembla una colossal campana, d'on li ve el nom.

Com a cosa curiosa destaca una característica principal: la Bretxa, "Patada del Dimoni" o "Tall de Roldan". Entre les llegendes que expliquen aquests noms, per una banda la que diu que el dimoni, enfaristolat, donà una puntada de peu i arrencà el tros de roca que, en anar a parar al mar, formà l'illa on s'assenta Benidorm, o bé la que diu que el gegant Roldan per poder provar la seva extraordinària espasa, tallà la roca, i aquesta, tot rodolant arribà al mar i es convertí en l'illa. Llegendes a part, els ufòlegs afirmen que aquest tall és, sens dubte, l'eixida i l'aterratge d'ovnis.

A mitja altura, el corriol ens porta fins al coll de Pouet, que separa la cara nord de la serra d'Aitana. Parem per esmorzar i, un cop reparades les forces, continuem per una bona pujada que ens porta a la font Solcida (850 m), punt culminant de l'itinerari. Gaudim d'una magnífica vista del litoral: al fons el penyal d'Ifac, el Mascarat, la serra Bèrnia, la badia d'Altea, serra Gelada i Benidorm.

Seguint camí, passem a la cara est del Puigcampana vora la cova del Cremat, després de passar per la Foia de Cap, de curioses construccions de pedra. El camí en descens ens permetrà d'apreciar la clàssica cara sud, amb més de 40 vies d'escalada i 400 m de desnivell.

Caminant, caminant, arribem de nou a la font del Molí, i avall fins a Finestrat, terme de la marxa. En arribar ens obsequien amb una reproducció del Puigcampana, bonic detall com a record.

Després de descansar i canviar-nos de roba, agafem l'autocar per anar a dinar al complex del Puigcampana, a 3 Km de Finestrat.

Dinem bé, amb el menú típic de la regió on ens trobem, que ve de gust a gairebé tothom. Només té una dificultat: que s'allarga massa i se'ns fa tard. El camí de tornada és un xic accidentat, ja que fa molt de vent, s'espantla la portella del sostre de l'autocar. Mirem de posar-hi remei tan bé com sabem, cosa que acabem aconseguint, i sense més entrebanes arribem a Terrassa a dos quarts de dues de la matinada.

Comiats i encaixades, i fins l'any que ve, a Navacerrada.

CRÒNICA

ACTES CELEBRATS

— Dimarts 8 de juliol: *RECORDS DE LA FESTA MAJOR D'ANTANY*, conferència a càrrec del nostre consoci Francesc Palet i Setó.

— Divendres 19 de setembre: *VIDA I OBRA D'ANTONI GAUDÍ*, conferència a càrrec de la historiadora senyora Anna Mir (conjuntament amb l'Ateneu Terrassenc).

— Divendres 3 d'octubre: *LA FORMACIÓ DELS PIRINEUS*, conferència i projeccions a càrrec del senyor Ramon Salas, catedràtic de la Universitat de Barcelona (conjuntament amb l'Ateneu Terrassenc).

— Dijous 9 d'octubre: *NATURA, HISTÒRIA, ART I RELIGIOSITAT A SANT SALVADOR DE LES ESPASES*, conferència a càrrec del nostre consoci senyor Àngel M. Hernández i Cardona (premi de recerca Vila d'Olesa).

— Divendres 17 d'octubre: *PERFIL HISTÒRIC DE LLUÍS COMPANYS*, conferència a càrrec del senyor Víctor Torras, historiador (conjuntament amb l'Ateneu Terrassenc).

— Dies 3, 10, 17 i 24 de novembre, quatre dilluns consecutius: *MOZART, HOME ABANS QUE TOT*. Curset a càrrec del senyor Xavier Capella i Arades, historiador (conjuntament amb l'Ateneu Terrassenc).

— Dijous 6 de novembre: *EXPEDICIÓ AL TIRICH MIR OEST I-96 (7.487 M)*, projecció d'un audiovisual del senyor Francesc Muntada, de l'expedició de cinc membres de la nostra entitat, components d'aquesta estada al Pakistan.

— Divendres 7 de novembre: *LES MUNTANYES DEL MAESTRAT I ELS CAMINS DELS PELEGRINS MEDIEVALS*. Conferència a càrrec del senyor Ramon Salas, catedràtic de la universitat de Barcelona (conjuntament amb l'Ateneu Terrassenc).

— Dimarts 11 de novembre: *LES PLANTES I EL PAISATGE VEGETAL D'OLESA DE MONTSERRAT*, presentació del llibre d'aquest títol, a càrrec del seu autor, el nostre consoci senyor Àngel Hernández i Cardona.

— Dijous 20 de novembre: *CORDADA CERDÀ-POKORSKI*, projecció de diapositives a càrrec del senyor Joan Cerdà.

— Divendres 21 de novembre: *DRETS HUMANS, UTOPIA I REALITAT*, conferència a càrrec del senyor Joan Garcia i Grau, vicepresident de l'Institut dels Drets Humans de Catalunya (conjuntament amb l'Ateneu Terrassenc).

— Dijous 27 de novembre: *UN ESTIU DE GUAITA*, presentació del llibre d'aquest títol, a càrrec del seu autor, el nostre consoci senyor Enric Soler i Raspall.

— Dilluns 1, dimarts 9 i dilluns 15 de desembre: *ELS MALTRACTAMENTS INFANTILS*, curset a càrrec del senyor Xavier Capella i Arades, historiador (conjuntament amb l'Ateneu Terrassenc).

— Dijous 4 de desembre: *UN HOMENOT, JOSEP PLA*, projecció del film del senyor Jan Baca.

JOSEP PLA, UN MODEL D'ESCRITURA, conferència a càrrec del senyor Vicenç Villatoro, director general de Promoció Cultural de la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

— Divendres 5 de desembre: *LES SECTES COM A CONSEQÜÈNCIA DEL FRACÀS PERSONAL I SOCIAL*, conferència a càrrec del senyor Josep Rodríguez, periodista i escriptor (conjuntament amb l'Ateneu Terrassenc).

— Divendres 5 de desembre: *ACTE DE CLOENDA DEL 35È CURSET D'INICIACIÓ A L'ESPELEOLOGIA*, amb la presentació de l'audiovisual de l'Expedició Espeleològica Catalana a Hondures (1997) de la Federació Catalana d'Espeleologia.

— Dijous 11 de desembre: *RUWENZORI, LA MUNTANYA INVISIBLE* i *NIL BOHIGAS-EXTRABEÏT*, presentació d'aquests dos audiovisuals, a càrrec del propi autor, senyor Jordi Plana.

— Diumenge 28 de desembre: *29è TRADICIONAL CONCERT DE NADAL*, concert coral a càrrec de l'orfeó Joventut Terrassenca, sota la direcció del senyor Lluís Ramon.

INTERPRETACIONS PIANÍSTIQUES a càrrec del nostre consoci Josep Comas i Casas.

LECTURA DE POEMES DE JOAN M. GUASCH, a càrrec del nostre consoci Francesc Palet i Setó.

RESSSENYES

— 8 de juliol: *RECORDS DE LA FESTA MAJOR D'ANTANY*. Aquesta conferència, a càrrec del nostre consoci Francesc Palet i Setó, formava part de la programació oficial de la ciutat dels actes de la Festa Major d'enguany. En fem un petit resum: la fi de les collites i el regraciament als sants patrons de la ciutat. Aquest era el motiu per dedicar tres dies a la platxèria i a l'entreteniment: engalanament dels carrers, convidats forans a la festa, revetlla del dissabte al Passeig, concerts musicals per la Banda Municipal i els Cors d'en Clavé, balls a les entitats o a l'envelat, ofici de

diumenge/dilluns i la traca. També exposicions i els esports: curses de bicicletes i futbol. El dinar extraordinari de Festa Major. Els espectacles teatrals i de cinema. La "Festa de l'Arbre" del dimarts, a la qual assistien tots els escolars. Els castells de foc del dimecres i el ressò dels "oh" admiratius. Pensem que els anys trenta, la ciutat tenia uns quaranta mil habitants.

— 9 d'octubre: *NATURA, HISTÒRIA, ART I RELIGIOSITAT A SANT SALVADOR DE LES ESPASES*. El nostre consoci senyor Àngel M. Hernández i Cardona ens oferí aquesta conferència, i entre altres coses va remarcar que Sant Salvador ha estat un punt d'interès per al Centre. L'any 1923, un soci il·lustre, el pare Joan Solà, escolapi, fou l'ànima de la restauració de l'ermita i, l'any 1929, publicà un llibre sobre la història de l'ermita. La nostra entitat ha participat en els aplecs de Terrassa a l'ermita, recuperats recentment per mossèn Lluís Ferret, rector de la parròquia de Sant Cristòfor. El senyor Hernández ens parlà de la flora existent en aquells paratges: l'orella d'ós, els angelins o el clavell de ceps. Va mostrar una col·lecció de diapositives amb aquestes espècies. Actualment una part del retaule gòtic de Sant Salvador es conserva al Museu de Terrassa.

— 27 de novembre: *UN ESTIU DE GUAITA*. Presentació del llibre d'aquest títol, quadern d'anotacions escrites dalt el cim del Montcau, en el transcurs de l'estiu del 1994. L'autor, el nostre consoci el senyor Enric Soler i Raspall, ens explicà les seves vivències mentre feia de guaita forestal durant dos estius, el de 1994 i el de 1995. "Hores i hores quiet, sense moure't, dalt d'un cim des d'on el paisatge varia subtilment i amb petits moviments, a penes perceptibles, lents de copsar, quan el temps sembla aturar-se del tot, fins a extrems gairebé insultants, embolcallant-te en un estat letàrgic". També ens contà, malauradament, fatídics incendis de l'any 1994 que van malmetre grans àrees forestals, alhora que la impotència davant el desastre.

Les il·lustracions i el tractament fotogràfic del llibre són a càrrec del consoci, senyor Jaume Ferrer i Rosera.

Una escollida col·lecció de diapositives va complementar la sessió. Va acompanyar l'autor un representant de la Casa de la Ciutat, i el periodista senyor Vicenç Batalla va fer patent l'interès de la publicació.

La nostra entitat ha col·laborat en l'edició de l'obra.

— 4 de desembre: *UN HOMENOT, JOSEP PLA*. Film del terrassenc senyor Jan Baca.

JOSEP PLA, UN MODEL D'ESCRITURA, conferència a càrrec del senyor Vicenç Villatoro.

Acte commemoratiu del centenari del naixement de Josep Pla.

En primer lloc es projectà el film del senyor Jan Baca, ben conegut per la seva activitat en el camp del cinema amateur, del qual és primera figura a nivell europeu. Aquest film, tal com avançà l'autor, s'ha envellit, i com a tal presenta algunes deficiències tècniques. Això no obstant, pel fet de tractar-se d'un testimoni únic, en el qual apareix l'es-

criptor empordanès en imatges animades, acompanyades de la seva veu, compensa amb escreix les imperfeccions derivades d'un material per al qual el temps no passa en va. Forts aplaudiments premiaren la projecció de la cinta, prova de l'interès amb què fou seguida pels assistents.

A continuació, el periodista i escriptor també terrassenc, senyor Vicenç Villatoro, director general de Promoció Cultural de la Generalitat, ens oferí una interessant dissertació, a través de la qual coneguèrem la seva interpretació respecte a l'obra de Josep Pla. Sense ésser un admirador incondicional de Pla, reconeix que la seva obra va ésser un dels recursos que tingué la literatura del nostre país per salvar-se de les dificultats imposades pel franquisme. Per a ell, l'obra de l'escriptor és fonamentalment un model d'escriptura. Pel que fa al seu catalanisme, no hi ha lloc per al dubte. Hi ha textos concloents en favor del català. Les baralles amb alguns catalanistes responen a altres qüestions i això engloba Josep Pla en el grup dels qui perderen la guerra civil dues vegades.

L'auditori, molt complagut, exterioritzà el seu assentiment amb força aplaudiments.

Tot i que la nit, meteorològicament parlant, no era gens favorable, assistí a la vetllada un públic nombrós, ben interessat pel tema.

ACTES SOCIALS

49è CAMPAMENT SOCIAL D'ALTA MUNTANYA

El Campament Social d'Alta Muntanya d'enguany, dut a terme a la província de Palència, a la comarca de l'Alto Carrión, en plena serralada Cantàbrica, a cavall entre

Pujant al Curavacas.

Santander i Palència, durant els dies 3 al 17 d'agost, va ser molt ben acollit pels socis de l'entitat, que en nombre de 210, repartits en 44 caravanes i 21 tendes, vam formar una bona representació a les terres castellanes.

Vam fer excursions als principals cims de la serralada Cantàbrica: Espiguete, Curavacas, Peña Prieta, Pico Murcia, etc., i també als Picos de Europa. Van abundar també les visites a les innombrables esglésies i als monestirs, veritables joies del romànic palentí, entre les quals destaquen les de Sant Pedro de Moarves, San Andrés del Arroyo, Traspeña i la de San Salvador de Cantamuda. Aquesta darrera ben a prop del nostre campament.

5è VIATGE DE VACANCES (Península dels Balcans)

Del 4 al 18 d'agost es va dur a terme la cinquena edició del Viatge de Vacances del Centre, que en aquest cas tenia l'objectiu de la península dels Balcans, i va comptar amb la participació de 45 associats.

En aquesta ocasió es van visitar les repúbliques iugoslaves de Montenegro i Sèrbia, amb especial dedicació a Kosovo, província de població majoritàriament albanesa. També visitarem el nou estat de Macedònia i el nord de Grècia.

L'aspecte excursionista del viatge es va centrar en l'ascensió col·lectiva a l'Olimp, la mítica residència dels déus que, alhora, constitueix el cim més alt de Grècia (2.917 m). Va ser la primera ascensió local a aquesta muntanya, assolida el dia 11 d'agost per un grup de 39 muntanyencs del Centre.

El periple per Grècia es va completar amb una visita als impressionants monestirs penjats als conglomerats de Meteora, una aproximació per mar a la república monàstica del mont Athos i una breu estada a Tessalònica, la capital europea de la Cultura de l'any 1997.

SOPAR DE GERMANOR I ACTE D'HOMENATGE

El dia 28 de novembre se celebrà en un conegut restaurant local, el ja tradicional sopar de germanor dels socis de l'Entitat.

Es lliuraren les medalles commemoratives a la fidelitat, dels 25 i 50 anys d'antiguitat.

Va tenir especial relleu la dedicació de dues plaques als nostres consocis més veterans, senyors Tria i Trenchs, els quals assolien enguany els 75 anys de permanència en les nostres fileres.

*Plaques d'homenatge
Socis de 75 anys d'antiguitat*

Jaume Tria i Torres
Gaietà Trenchs i Sicart

Medalles d'or (50 anys)

Agustí Abat i Ros
 Àngel Carles i Soriguera
 Francesc Casas i Lamolla
 Joan Llach i Vidal
 Maties Massip i Banqué
 Josep Mies i Font
 Joan Montfort i Maurí
 Benet Pagès i Armengol

Medalles d'argent (25 anys)

Francesc Abad i Esteve
 Cristina Ballbè i Urrit
 Jaume Bel i Bayona
 Jordi Cadevall i Vigués
 Lluís Castañé i Tusell
 Anna Clariana i Muntada
 Jordi Feiner i Morató
 Ma. Montserrat Ferrer i Nos
 Ma. Rosa Ferrer i Nos
 Josepa Gusi i Maresma
 Maria Milià i Romero
 Jordi Moix i Giron
 Miquel Noguera i Batlle
 Conxita Riu i Pàsias
 Maria Pilar Riu i Pàsias
 Ramon Salvadó i Rumech
 Rosa Villanueva Casacuberta
 Antoni Villena i Mas

NOTICIARI DIVERS

MISSA DEL GALL A LA MOLA

Mossèn Joaquim Garrut i Rigol va celebrar l'eucaristia de la nit de Nadal a l'antic monestir de Sant Llorenç del Munt. Una àmplia assistència de consocis i amics ens hi van acompanyar.

Cal destacar el díptic que es va oferir als assistents, una reproducció en facsímil del linòleum del pintor Jacint Morera, editat l'any 1947, com a record de la primera actuació de l'antiga Secció Coral del Centre, que aquell any va acompanyar la Missa del Gall, a la capella de Sant Roc de la Barata. Una feliç memòria en el 50è aniversari.

BIBLIOTECA

OBRES INGRESSADES PER ADQUISICIÓ:

- *Excursions i travessies: Parc Nacional d'Aigüestortes i de Sant Maurici*. Georges Verón, Agustí Jolís i Ma. Antònia Simó. Ed. Montblanc-Martí. 1991
- *Guia excursionista: Aneto-Maladeta*. Josep de Tera i Camins. Ed. Montblanc-Martí. 1993.
- *Excursions en bicicleta de muntanya: Itineraris en BTT per la Cerdanya*. Joan Guirao i Josep Rafel Alsina. Ed. Montblanc-Martí. 1994.
- *Sommets du Montblanc*. Jean-Louis Laroche, Florence Lelong. Ed. Glént. 1996
- *Sant Llorenç del Munt. Visió geogràfica*. Josep Pintó i Fusalba i Josep Ma. Panareda i Clopés. Ed. Eumo Editorial. 1997.
- *La vall del riu Ripoll*. Antoni Ferrando i Roig. Ed. Abadia de Montserrat. 1997.
- *Estudi florístic de Sant Llorenç del Munt i l'Obac*. Àngel Ma. Hernández i Cardona. Ed. Premis C.I.R.I.T. 1993.
- *La Cerdanya: tots els cims*. Manel Figuera i Alfons Brosel. Ed. Inst. d'Estudis Ceretans. 1997.

OBRES INGRESSADES PER DONATIU:

- *Lauro. Revista del Museu de Granollers*. Núm. 12. Ed. Museu de Granollers. 1996
- *Bases socials de l'excursionisme català*. Elisabet Andreu i Greus. Ed. Agrupació Excursionista de Granollers. Premi "Francesc Maspons i Labrós". Estudis sobre l'excursionisme. 1996.
- *Forjadors de la història esportiva de Catalunya*. Ed. per la Generalitat de Catalunya. 1997. Donatiu de Jaume Fabrès i Amorós.
- *Tres contes inèdits*. Agustí Bartra. Ed. Ajuntament de Terrassa. 1997.
- *Escarxols i paparotes*. Àngel Ma. Hernández i Cardona. Ed. Amics de Sant Savador de les Espases. 1997.
- *Fonts i llocs d'aprovisionament d'aigua*. Josep Álvarez i Jaén. 1997.
- *Les plantes i el paisatge vegetal d'Olesa de Montserrat*. Àngel Ma. Hernández i Cardona. Ed. Abadia de Montserrat. 1997. Obsequi de l'autor.
- *70 fonts de Sant Llorenç del Munt i l'Obac*. Edmond Grau i Frederic Vancells. Ed. El Cau Ple de Lletres. 1997.
- *La casa Alegre de Sagrera*. Quaderns del Museu núm. 2. Ed. Institut Municipal de Cultura i Esports. Terrassa, 1997.
- *Una mirada a Xile*. Jimena Martínez. Ed. Lliga dels Drets dels Pobles. 1997.
- *Un estiu de gaïta*. Enric Soler i Raspall. Ed. amb el suport i col·laboració del CET. 1997. L'autor ha dedicat un exemplar a la biblioteca del Centre.
- *Autoretrats*. Ma. D. Duocastella i Floreal Soriguera. 1997. Il·lustrat amb pintures i poesies dels autors.

COMENTARIS

SANT LLORENÇ. Col·leccionable publicat pel DIARI DE TERRASSA. Octubre de 1996. 343 pg. Lundberg editors, S.A. Barcelona. Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Terrassa, la Diputació de Barcelona i la Caixa de Terrassa.

Obra dividida en vint capítols. Detall exhaustiu de la muntanya, amb profusió de fotografies i gravats.

Geologia, boscos, codines i cingleres. Els artròpodes. Els ocells. Amfibis i rèptils. Mamífers. El Parc natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac. Història, rondalles i llegendes. Història d'una comunitat humana a la muntanya. La serralada. Art, des dels primers assentaments fins a les fortificacions medievals, esglésies i ermites de la muntanya. Antigues masies i el patrimoni rural. Imatges del massís de Sant Llorenç del Munt el segle XX. Cinc itineraris i cartografia general.

Heus ací la relació dels nostres associats que han contribuït amb el seu treball a la confecció de l'obra, en la redacció i estudi dels apartats tècnics i científics, en la part fotogràfica i en l'experiència sobre el terreny i en la confecció d'itineraris:

Álvarez, Josep	Pérez, Pau
Armengol, Ramon	Planchat, Manuel
Arissó, Manuel	Roca, Pere
Badiella, Eduard	Samarra, Màrius
Badiella, Xavier	Serra, Antoni
Casanovas, Àngel	Soler, Josep Ma.
Comellas, Antoni	Suàrez, Francesc J.
Crispí, Joan	Tomàs, Manuel
Fustagueras, Jaume	Verderi, Pere
Muntada, Francesc	Vives, Eduard
Pérez, Joaquim	Vives, Joan

També, a més dels nostres associats, han col·laborat en la confecció de l'obra professors universitaris, historiadors, fotògrafs i especialistes diversos.

FORJADORS DE LA HISTÒRIA ESPORTIVA DE CATALUNYA. Ed. octubre de 1997. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Secretaria General de l'Esport.

En aquest exemplar, hi figuren dos consocis nostres, guardonats amb la medalla de "Forjadors de la història esportiva":

Pàgines 69-72. Jaume Fabrès i Amorós. "Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya", on consta l'història de la seva activitat excursionista.

Pàgines 78-80 Carles Puig i Vilanova. "Federació Catalana d'Escacs". Ressenya històrica de la seva activitat en el camp dels escacs.

Felicitem ben cordialment els nostres associats per aquest guardó.

SECCIÓ DE CIÈNCIES NATURALS

ACTIVITATS

OCTUBRE:

Dilluns, dia 13:

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA.

Diumenge, dia 19:

SORTIDA MATINAL DE BOTÀNICA: Santuari de Gresolet, al Berguedà. Observació i fotografia de bosc i fruits silvestres.

NOVEMBRE:

Diumenge, dia 17:

SORTIDA MATINAL DE BOTÀNICA: Montnegre i el Corredor.

DESEMBRE:

Diumenge, dia 15:

SORTIDA MATINAL DE BOTÀNICA: Prenadalenca a la Coma d'en Vila, Cova dels Devanadors, Era dels Enrics.

SECCIÓ D'ALTA MUNTANYA

SORTIDES

– Sortida col·lectiva a *la Forcanada* (Artiga de Lin - Vall d'Aran), els dies 19 i 20 de juliol.

– De les sortides programades del *II Cicle d'Estiu de Crestes*, només es van poder realitzar la *Cresta del Basiero* (Refugi d'Amitges - Parc Nacional d'Aigües Tortes i Estany de Sant Maurici), els dies 14 i 15 de juny, amb una participació de 14 consocis, tot i la pluja que els va anar acompanyant a estones durant tot el dia. I també la *Cresta Nord-Oest al Petit Pic d'Astazou*, els dies 23 i 24 d'agost, amb una participació de 13 socis de l'entitat, que van gaudir de la jornada, i van arribar a casa la matinada del dilluns.

– Sortida col·lectiva al *Parc Nacional d'Ordesa i el Mont Perdut*, els dies 11 al 14 de setembre.

Aquesta sortida es realitzà sense cap incident, a part que el temps no va acompanyar gaire. La resposta fou de 26 inscrits. Es van realitzar les ascensions següents: del Casc fins a Marboré, passant per tots els cims, i l'endemà el Mont Perdut i el Cilindre.

– Sortida col·lectiva al *Montblanc*, dies 11 al 14 de setembre.

A causa del mal temps, només es va poder realitzar l'ascensió al Montblanc de Tacul. Un altre dia farem el cim! Això és el que van dir els 21 consocis que es van desplaçar fins a Chamonix.

– Sortida col·lectiva a la *Cerdanya francesa*, els dies 11 i 12 d'octubre.

Hi van participar 7 socis de l'entitat, que van assolir el pic d'Eina.

– Sortida col·lectiva amb BTT a l'*Empordà*, els dies 4 i 5 d'octubre.

La participació fou força nombrosa, el temps hi va acompanyar i es va poder realitzar la volta sense cap dificultat, ja que tot el trajecte es feia per terreny més o menys planejant. L'allotjament es va fer en tendes de càmping.

– Escalada col·lectiva *per a Veterans*. el dia 23 de novembre.

Es va fer a la regió de les Agulles, a Montserrat. La participació d'aquest any va ser força nombrosa: 32 participants. El dia excel·lent, sense cap núvol, amb molt de vent i fred a primera hora, que va anar minvant fins acabar gaudint d'un temps ideal en un dia de tardor.

Les agulles i vies d'escalada van ser:

- Les Savines - Via "Cara Est" V°
- Via "Normal" IV+
- Ag. del Sol Ponent - Via "Normal" IV
- La Peluda - Via "Aresta Brucs" IV
- Via "A l'esquerra de l'Aresta Brucs" IV, A1
- Els Merlets - Via "Aresta Brucs" IV
- Ag. del Capdamunt - Via "Aresta Brucs" IV
- Portella inferior - Via "Gam" V, Ao

– Travessada integral *Collbató - Can Massana* (Montserrat), el dia 30 de novembre.

Amb un dia esplèndid, es va realitzar sense cap incident, amb molts participants, que la van acabar tota, encara que alguns força cansats, dient que "una vegada i prou".

– Presentació del *Tastamuntanyes*, el dia 12 de desembre.

Enguany ha sorgit una nova proposta per engrescar la gent a "fer" muntanya: el Tasta-muntanyes. El que es pretén és que la gent "tasti" la muntanya, faci alguns sortides i s'iniciï en aquest món.

La presentació d'aquest cicle de sortides va consistir a fer una explicació base del material necessari per a cada tipus d'activitat que hi ha programada per a aquest any.

Activitats programades per aquest any: Esquí de muntanya, Alpinisme, Bàrrancs, Espeleologia, Escalada i BTT.

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA

Es va celebrar el dia 29 d'octubre, per tal de constituir la nova junta, que quedà formada així:

<i>President:</i>	Josep Serrano
<i>Sotspresident:</i>	Xavier Ollé
<i>Secretària:</i>	Núria Serrano
<i>Tresorer:</i>	Jordi Alcaraz
<i>Vocals:</i>	
- <i>Esquí-alpinisme:</i>	Josep Vivó
- <i>BTT:</i>	Roger Casanovas
- <i>Alta muntanya:</i>	Manel Tomàs
- <i>Curses i ral·lis:</i>	Manel Ramon
- <i>Núria-Puigmal-Núria:</i>	Jaume Segura
- <i>Conferències i àudiov.:</i>	Roger Tutusaus
- <i>Escalada:</i>	Cesc Zapater

SECCIÓ D'ESQUÍ

ACTIVITATS

Alguns corredors no van deixar d'esquiar ni a l'estiu. Van aprofitar les vacances per fer concentracions d'esquí a Tignes. Van tornar molt entusiasmats, ja que, a més de passar-ho molt bé i d'aprofundir en l'esquí, van fer moltes coneixences i van veure entrenar equips nacionals de molts països: italians, japonesos, xinesos, francesos...

- El 20 i 21 de setembre van iniciar la pretemporada amb una trobada a la casa de colònies de Pedra, a Bellver de Cerdanya. A més de ser ocasió de retrobament, després de les vacances d'estiu, es va fer balanç de l'estat físic de cada corredor i es va iniciar un programa de preparació física de cara a la propera temporada.

- Des de setembre fins a desembre, els benjamins, els aguilots, els juvenils i el sèniors del Club d'Esquí, els més petits en règim de cap de setmana, i els altres, dos dies cada setmana, van assistir als programes de preparació física del CAR de Sant Cugat

que, com altres anys, oferia la FCEH. Cal dir que l'assistència per part del C.E.T. va ser nombrosa i que, per tant, cada vegada els corredors són més conscients de la importància que té una bona preparació física, tant per al rendiment posterior en les curses com per a evitar lesions.

– Novembre. Passejada familiar a la Mola. Aquesta vegada va ser una sortida familiar, dedicada no solament als corredors, sinó també als pares i a tothom que s'hi volgués apuntar. Vam pujar fins a dalt la Mola, i a causa del mal temps vam haver d'acabar dinant a Can Pobla!

– El dia 22 de novembre vam participar en el Cros dels Esquiadors. És la prova que encapçala la temporada i que, any rera any, organitza la UES, als boscos de Can Deu de Sabadell. Es van aconseguir 8 pòdiums en les diverses categories.

– El dia 29 de novembre es va celebrar la 26a Benvinguda a la Neu. Enguany es va ubicar a la Torre del Palau, en ple centre de Terrassa, i realment va ser tot un èxit, ja que hi va haver una gran afluència de públic. Tothom va poder informar-se de les activitats que oferim al C.E.T. i de les darreres novetats en material i en roba d'esquí, exposada per Benitosports. A més, petits i grans van participar en els tradicionals sorteigs que es van fer al llarg de tota la tarda. També hi va haver força aglomeració davant la pantalla gegant on es projectaven pel·lícules d'esquí en les diverses modalitats.

– Amb moltes ganes per part de tots, encara que la neu era una mica escassa, el dia 6 de novembre es van iniciar a la Masella els entrenaments de l'equip de competició, tant de l'esquí alpí com d'snowboard. També es va estrenar l'escola d'esquí.

Benvinguda a la neu. 29-11-97.

SECCIÓ DE FOTOGRAFIA

VEREDICTE DEL: LX SALÓ DE FOTOGRAFIA
 XL SALÓ DE MUNTANYA
 XI SALÓ DE COLOR

Reunits a la seu social del Centre Excursionista de Terrassa el dia 3 de juliol de 1997 els membres del Jurat qualificador, els senyors:

Manuel Coll i Colomer

Manel Arissó i Vera

Joan Llobet i Fruitós

han acordat, en atenció als mèrits artístics i tècnics de les obres presentades, concedir els premis establerts, com segueix:

PREMI D'HONOR A LA MILLOR COL·LECCIÓ (tres fotografies)

a l'obra: *COMPOSICIÓ*

a l'obra: *SIMETRÍA*

a l'obra: *LA BARCA*

Autor: LLUÍS LEANDRO SERRANO

CLASSIFICACIÓ TEMA LLIURE (A) BLANC I NEGRE

1r Premi a l'obra: *RETRAT-II*

Autor: JOSEP OLIVARES FONTSECA

2n Premi a l'obra: *INDIFERÈNCIA*

Autor: JORDI GALLEGRO CALDAS

CLASSIFICACIÓ TEMA MUNTANYA (B)

1r Premi a l'obra: *DES DEL LUGTOU*

Autor: M. TERESA DÍAZ

2n Premi a l'obra: *PEDRAFORCA*

Autor: RAMON ARMENGOL RODÓ

CLASSIFICACIÓ TEMA COLOR (C)

1r Premi a l'obra: *SENSE TÍTOL II*

Autor: SANTI VILADRICH PUJOL

2n Premi a l'obra: *LLUITA PER LA VIDA II*

Autor: MIQUEL TRES

PREMI AL PRIMER CLASSIFICAT DE L'ENTITAT

a l'obra: *AIGUA LLUM* - Autor: JORDI ALBAREDA VALLDEPERES

"Des del Lugtou". Primer premi de muntanya. Autor: M. Teresa Díaz.

SECCIÓ D'EXCURSIONISME

ACTIVITATS

JULIOL

Dies 5, 6 i 7

SORTIDA COL·LECTIVA AL PIC D'ANETO

Dia 13

ELS CAMINS HISTÒRICS DE TERRASSA (XV)

El camí veïnal de Matadepera a Sant Quirze de Terrassa

Vocal: Francesc J. Suárez

SETEMBRE

Diumenge dia 7

ELS CAMINS HISTÒRICS DE TERRASSA (XVI)

El camí ral de Terrassa a Sant Llorenç Savall per Matadepera

Vocal: Francesc J. Suárez

Diumenge dia 7

EXCURSIÓ A LA Cerdanya Francesa. PUIG PERIC (2810 m)

Vocal: Josep Ma. Picazo

Diumenge dia 21

PETITES TRAVESSADES FAMILIARS (LIX), 2a època. Inici del cicle 97-98.

Entre el romànic de Sant Pere de Rodes i l'extrem més oriental de Catalunya, la punta del cap de Creus.

Vocal: Ramon Pitarch

Diumenge dia 21

ÀUDIOVISUAL DE LA PRIMERA CAMINADA DEL GR-7 DE FREDES A PONTILS I PRESENTACIÓ DE LA PART 2a, QUE ANIRÀ DE PORTA (ALTA CERDANYA) A PONTILS (CONCA DE BARBERÀ).

Organitza: Grup de Senders

Diumenge dia 28

2a PART DEL GR-7 PORTA (ALTA CERDANYA) A PONTILS (CONCA DE BARBERÀ).

1a etapa del GR-7, Porta - Grau Roig

Organitza: Grup de Senders

OCTUBRE

*Diumenge dia 5**EXCURSIÓ PEL SERRAT CENTRAL DE LA SERRA DEL CADÍ*

Vocals: Joan Torras i Xavi Pereira

*Diumenge dia 5**ELS CAMINS HISTÒRICS DE TERRASSA (XVII)**Camí ral de Matadepera a Olesa de Montserrat, tram Matadepera a Sant Miquel de Toudell.*

Vocal: Francesc J. Suárez

*Diumenge dia 5**COSTABONA - ROCA COLOM (ALTA VALL DEL TEC - EL VALLESPÍR)*

Vocals: Enric Cortès i Neus Cañellas.

*Diumenge dia 12**FARIGOLA KINDER (I): De l'Obac a la Font de la Portella*

Vocal: Francesc J. Suárez

*Diumenge dia 12**2a PART GR-7 PORTA (ALTA Cerdanya) A PONTILS (CONCA DE BARBERÀ)**2a etapa: Grau Roig - Les Escaldes (Andorra)*

Organitza: Grup de Senders

*Diumenge dia 19**PETITES TRAVESSADES FAMILIARS LX, 2a època**A l'entorn del Pedraforca, per les conques de l'Aigua de Valls, Can Vansa i Gresolet*

Vocal: Antoni Vicente

*Diumenge dia 26**ITINERARIS ROMÀNICS DEL VALLÈS OCCIDENTAL, 2a època**1. Torre de Banyeres (o Mossèn Homs) - Sant Julià d'Altura - Ca n'Ustrell - Sant Vicenç de Verders o Sa Riera.*

Vocal: Francesc J. Suárez

NOVEMBRE

*Diumenge dia 2**ELS CAMINS HISTÒRICS DE TERRASSA (IV)**El camí romeu a Montserrat*

Vocal: Francesc J. Suárez

*Diumenge dia 9**2a PART DEL GR-7 PORTA (ALTA Cerdanya) - PONTILS (CONCA DE BARBERÀ)**3a etapa: Les Escaldes (Andorra) - Riu Runer (frontera)*

Organitza: Grup de Senders

Diumenge dia 16

FARIGOLA KINDER (II): Bassa de la Calçada - Carena del Pagès - Sot de la Bota
 Vocal: Francesc J. Suárez

Diumenge dia 16

MATINAL A MONTSERRAT
 Vocal: Francesc Martínez

Diumenge dia 16

PETITES TRAVESADES FAMILIARS (LXI), 2a època
Descobrint el Garraf
 Vocal: Manuel Salvador

Diumenge dia 23

ELS CAMINS HISTÒRICS DE TERRASSA (XVIII)
El camí de Terrassa a Sant Muç
ITINERARIS ROMÀNICS DEL VALLÈS OCCIDENTAL, 2a època
 Vocal: Francesc J. Suárez

*DESEMBRE**Diumenge dia 7*

ELS CAMINS HISTÒRICS DE TERRASSA (II)
El camí ral de Terrassa a Barcelona
 Vocal: Francesc J. Suárez

Diumenge dia 14

FARIGOLA KINDER (III): Sant Salvador de les Espases
 Vocal: Francesc J. Suárez

Diumenge dia 14

2a PART GR-7 PORTA (ALTA Cerdanya) - PONTILS (CONCA DE BARBERÀ)
4a etapa: La Seu d'Urgell - Tuixent
 Organitza: Grup de Senders

Diumenge dia 21

ITINERARIS ROMÀNICS DEL VALLÈS OCCIDENTAL, 2a època
L'Obac Vell - Torrota de l'Obac - Ruïnes de la Serra Llarga (III)
 Vocal: Francesc J. Suárez

Diumenge dia 21

PETITES TRAVESADES FAMILIARS (LXII), 2a època
Tradicional excursió de les Neules, aquesta vegada a la vall del Congost (Vallès Oriental).
 Vocals: Anna Fitó, Julià Fossas i Ció de la Torre

Diumenge dia 21

SORTIDA AL PARC NATURAL DEL MONTSENY

Sector de les Agudes (1703 m) - Turó de l'Home (1706 m)

Vocal: Joan Torras

Divendres dia 26

SORTIDA MATINAL TRADICIONAL DE SANT ESTEVE

Vocal: Joan Torra i Francesc Martínez

Diumenge dia 28

SORTIDA MATINAL PER SANT LLORENÇ

Vocal: Francesc Martínez

SECCIÓ INFANTIL

ACTIVITATS

18 d'octubre: PRESENTACIÓ DEL CURS. Vam preparar una reunió per als pares, en la qual vam exposar el calendari de sortides del curs i també els objectius i les activitats que teníem pensats per a cada sortida.

26 d'octubre: SORTIDA A LA MOLA. Com és tradició en la Secció Infantil, la primera sortida fou a la Mola. Vam caminar un total de 13 km, i ens ho vam passar molt bé.

8 de novembre: TALLERS DE BRÚIXOLES. Ja que l'objectiu de la sortida de l'endemà era adquirir els coneixements bàsics sobre l'orientació natural, els monitors vam pensar que seria interessant organitzar uns tallers al C.E.T. per ensenyar els nens com fabricar la pròpia brúixola. La idea fou acollida pels nens amb molta il·lusió i participació.

9 de novembre: SORTIDA A LA FONT DELS TRAGINERS. La intenció de la sortida era posar en pràctica el que els nens havien après el dia abans: havien de trobar la font ells tots sols amb l'ajuda d'un mapa i de la brúixola.

23 de novembre: SORTIDA A COLLSEROLA. Vam visitar la Font de la Budellera. En aquesta sortida vam iniciar l'elaboració del quadern de camp, en el qual, a partir d'aquesta sortida hem anat apuntant en les cosegüents sortides unes notes sobre els camins recorreguts, les experiències viscudes i allò que més ens ha agradat. La idea és que, d'a-

questa manera, tant els nens com nosaltres tinguem, a final de curs, un recull del que hem viscut.

13 i 14 de desembre: CONVIVÈNCIES A LA GARROTXA. L'estada fou a la casa de colònies de Sant Salvador de Bianya. Els objectius de la convivència van ser aprofundir sobre el tema de l'orientació natural i una introducció als primers auxilis.

SECCIÓ D'INVESTIGACIONS SUBTERRÀNIES

35è CURSET D'INICIACIÓ A L'ESPELEOLOGIA

Del 21 d'octubre al 4 de desembre de 1997, la Secció d'Investigacions Subterrànies del C.E.T. dugué a terme el 35è Curset d'Iniciació a l'Espeleologia, amb la participació de nou cursetistes.

Els curs d'iniciació a l'espeleologia pretén iniciar els participants en el món de l'espeleologia, tant en l'aspecte teòric com en el pràctic. Els conceptes teòrics van des del coneixement del material, les tècniques de progressió, instal·lació i exploració i també prevenció d'accidents fins a coneixements bàsics sobre topografia, bioespeleologia i geologia i formació de cavitats.

A nivell pràctic, es realitza una sortida de pràctiques exteriors, una sortida a una cavitat horitzontal o cova i diverses sortides a cavitats verticals o avencs, tots per les zones de Sant Llorenç del Munt o del Garraf. En finalitzar el curs s'organitza una sortida col·lectiva a una gran cavitat. Aquesta vegada ha estat al Sistema Coventosa, a Cantàbria.

Agraïm la participació a tots els cursetistes, i també la col·laboració de tots els qui van fer possible l'organització i la realització d'aquest 35è curset.

Relació dels qui han seguit el curs satisfactòriament:

Eva Maillo Ferrando
Núria Ruiz Ferrando
Jordi Moreno Millán
Pere Jané Brosa
Antoni Balart Roselló
Ignasi Comelles Compte
Lourdes Enrique Hernández
Ignasi Palomino Vidal

COVENTOSA

Com a cloenda del 35è Curset d'Iniciació a l'Espeleologia, els dies 6, 7 i 8 de desembre es programà una sortida a la coneguda cavitat anomenada Coventosa, a Cantàbria. Els quatre cotxes sortiren de la nostra ciutat de bon matí carregats de gom a gom, com sempre. Vam parar per dinar i visitar el poble d'Ainsa, on recollírem un darrer membre del grup. A partir d'aquí, dos dels cotxes es van perdre i fins a les 10 de la nit no vam ajuntar-nos tots al punt final, al poble d'Arredondo. Després de fer la cervesa al bar, ens dirigírem cap a l'antiga escola per buscar lloc per dormir i, naturalment, ens va tocar dormir al costat dels lavabos perquè la sala gran era plena.

L'endemà, dia 7, ens llevem a les 7 del matí. Esmorzem i a continuació agafem l'estreta i sinuosa carretera que duu a Socueva. Creuem el poble i, a peu, ens dirigim cap a l'entrada de Coventosa, no sense haver-nos perdut altre cop. Mengem i ens endinsem a la cavitat fins a trobar el primer passamà seguit d'un pouet que hem d'instal·lar. Arribem al capdamunt del "Gran Cañón". Baixem per unes pronunciades rampes aprofitant les cordes fixes que hi ha col·locades. Al fons ens sentim petits, doncs les dimensions són molt grans. El sostre ni el veiem. Seguim pel "Gran Cañón" fins que aquest queda tallat per un ressalt de 40 m de fondària excavat pel riu. Aquí, degut a l'aigua, el soroll ens obliga a parlar més alt. Prenem un passamà de cable que hi ha a la nostra esquerra i baixem per una corda fixa de 10 m. Un altre passamà molt més llarg que l'anterior queda penjat sobre el riu, en sentit ascendent. Després posem una corda de 15 m que ens conduirà per fi al riu. En un principi, tot anant per les voreres, encara no ens mullem. Arribats a un punt que sembla una platgeta, ens posem el neoprè. Abans aprofitem per a menjar uns quants ganyips. Emprenem l'exploració i sembla que ningú vulgui mullar-se, doncs tothom fa filigranes per les parets. Al final, però, tots acabem dins de l'aigua.

Ja som al primer llac. Aquest té 30 m de llargada per 8 o 10 m d'ample. Una corda-guia ens serveix per endinsar-nos pel damunt d'aquella pacífica, freda i negra aigua. Un rera l'altre travessem aquest llac, treient sols el cap de l'aigua tot estirant al màxim el coll. Encara no ens hem escalfat i ja ens trobem al segon llac, igual de sinuós que l'anterior, però més llarg. Segueix una galeria seca, ampla i plana per arribar al tercer i últim llac. Aquest té uns 100 m de llargada amb un brusc gir a la meitat. Ens afanyem a passar-lo, doncs comencem a refredar-nos i no convé. Arribem a la base d'un pou i aquí girem cua per començar el retorn. La travessa dels llacs ens costa més que l'anada, fins i tot ens agafa rampa a les cames degut al fred i la humitat. Arribem a la platgeta on tenim roba eixuta de recanvi. Un cop amb la roba nova ens sentim diferents. Mengem i tot seguit ens dirigim sense parar cap a la sortida, en pla de passeig.

Són dos quarts de set de la tarda i agafem els cotxes que ens conduiran a Arredondo a sopar, dormir i recuperar forces per retornar l'endemà a la nostra ciutat.

Vam formar part d'aquesta sortida: Jordi –el bomber–, Nuri Ruiz, Lourdes, José, Luis –Luichi–, Nati, Rafa, Nono, David i Aguirre.

Ferran Aguirre

PICS D'EUROPA '97

La campanya d'enguany va gaudir d'un cinquanta per cent de bon temps, i es van aprofitar tots els matins, ja que a mitja tarda arribaven les boires i les tempestes. Això va repercutir força en les tasques de prospecció, tota vegada que cada dia ens vèiem obligats a abandonar la feina i a córrer cap al campament, on normalment arribàvem ben xops.

Tot i així, s'han trobat una dotzena de cavitats noves, de poca profunditat, i s'han topografiat 5 cavitats, ja localitzades pels membres de l'SCAL —grup antecessor en la zona, juntament amb membres del G.E.S del C.M. Barcelonès— en la subzona coneguda per nosaltres com a sector PC. També s'ha tornat a baixar al HL-7, avenc ja explorat per nosaltres en les primeres campanyes, i hi hem trobat un pou lateral al gel que s'estreny en el fons (possible desobstrucció).

En un altre sector, el JI, s'hi han trobat dues noves cavitats, la JI-30 de -26 m, la JI-31 de -43 m, i s'ha observat una sospitosa finestra penjada a uns 8 m del terra, inaccessible sense material d'escalada.

També s'ha tornat a baixar a la Sima del Infanzón (JI-4) amb la mateixa intenció que a la HL-7: comprovar si s'havia obert la rimaia del primer pou i poder accedir sota el gel, ja que la continuació del JI-4, la fèiem a través d'una finestra del primer pou al primer contacte amb el glaç. Doncs, bé! Aquí no hem tingut tanta sort com en el HL-7, ja que la rimaia se'ns presentà totalment cega.

D'altra banda, i degut a una tempesta que ens va agafar per sorpresa a tot el grup mentre fèiem la prospecció, ens vam veure obligats a refugiar-nos en una de les boques del "Cabezo de las 7 Torcas", i vam veure amb gran sorpresa que el tap de gel que sempre vèiem des de dalt, obstruint la continuació del pou, no hi era! I ja que portàvem el material a sobre, ens animàrem a entrar un membre de l'expedició a dins, el qual, a la sortida, ens explicà que es quedà penjat al mig d'un gran pou, perquè se li havia acabat la corda. L'endemà van entrar-hi tres espeleòlegs per aconseguir la troballa d'una nova via en aquesta cavitat, ja coneguda, de -130 de profunditat.

Els pocs dies de bon temps, els vam aprofitar per pujar al cim del Peña Castil, amb la intenció d'explorar dos avencs

Campanya "Pics '97". Boca principal del "Cabezo de las 7 Torcas".

localitzats en campanyes anteriors: finalitzarem un avenc de -9 m i un altre de -11 m, tots dos sense possible continuació.

Durant les tasques de prospecció, també es va trobar l'avenc PC-30, de -8 m, el PC-31, de -17 m, i una coveta molt a prop del campament, la PC-32, molt prometedora, ja que en surt un intens corrent d'aire per la boca, però alhora molt empipadora, ja que als 5 m de recorregut es trobava tapada de pedres, que vam haver d'anar traient per poder passar. I encara es torna a tancar 3 m més endins, on bufa un fort corrent d'aire per entre les pedres.

I així és com arribem al final de la campanya d'aquest any. Carregats amb els ports com a rucs, emprenem el llarg camí de baixada cap als cotxes, acompanyats d'una pluja fina que ens cala fins als ossos, i amb relliscades sobre la polida pedra grisa calcària, que ens fa perdre l'equilibri fins a veure molt de prop el terra, amb la càrrega aixafant-nos el cap, i havent-nos d'ajudar els uns als altres per poder-nos aixecar i refer el feto.

Però sempre hi ha algun ximplet que, en arribar al cotxe, ja sec i canviat de roba, li ha agradat l'experiència viscuda durant quinze dies entre companys, baixant i pujant com les cabres i amb les cabres, i pensant, tot desfent la pista, en les esperances que hi queden i les coses que encara s'han de fer de cara a la campanya de l'any vinent.

RESUM PICS'97

- *Peña Castil*: s'han baixat dues cavitats de -9 i -11 m

- *Exploracions*:

JI-4. Rimaia tapada

HL-7: troballa d'un pou lateral al gel, fins a un pas estret amb dèbil corrent d'aire.

Cabezo de la 7 Torcas. S'ha baixat una nova via fins a -130 m.

- *Prospeccions*:

Sector JI: JI-30, cavitat de -43 m, amb una finestra penjada al seu fons.

JI-31, cavitat de -26 m

Sector PC: PC-30, cavitat de -8m

PC-31, cavitat de -17 m

PC-32, coveta de 8 m de recorregut, de moment.

Secció d'Investigacions Subterrànies del Centre Excursionista de Terrassa

ESPELEOKINDER

SORTIDES DEL SEGON SEMESTRE
CICLE 1997

- *Diumenge, dia 20 de juliol: COVA DEL GEGANT (Sitges-Garraf)*. Cova interessant, situa-

da a la costa, amb tres punts d'accés. Ho férem per la boca d'avenc, i sortírem per la boca anomenada de la Cova Llarga.

– *Diumenge, dia 7 de setembre: AVENC DE SANT SALVADOR DE LES ESPASES. Olesa (Baix Llobregat).* Aprofitarem l'exploració d'aquest petit avenc per introduir la canalla en el camp de la topografia.

– *Dissabte i diumenge, dies 27 i 28 de setembre: COVA DEL CONILL. HORTA DE SANT JOAN (Terra Alta).* Sortida de dos dies a la casa de colònies Els Oliveres. La

cova, un riu subterrani, ens refrescà després de tots els mesos calorosos de l'estiu, i gaudírem de les cascades i tolls frescos de l'aigua dels Ports de Besseit.

– *Dissabte i diumenge, dies 25 i 26 d'octubre: COVA D'ANNES (Prullans - La Cerdanya).* Cova força fàcil, apta per a tota la mainada. Mentre els més agosarats van poder enfangar-se per algunes ramificacions de la galeria principal, la resta assolí el final de la cavitat amb tota normalitat.

Vam dormir en una casa de colònies, i el dissabte vam visitar uns búnquers de l'època de la guerra civil.

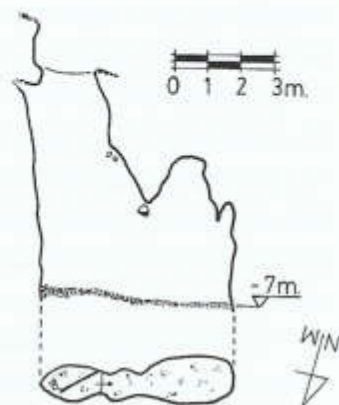
– *Diumenge, dia 30 de novembre: EL TRESOR D'EN CAPABLANCA.* Joc de pistes i endevinalles, amb l'objectiu de trobar el tresor del famós bandoler Capablanca. L'activitat es desenvolupà pels voltants de la Cort Fosca de Matarrodona.

– *Diumenge, dia 21 de desembre: COVA DE MURA (Mura-el Bages).* Aprofitant les festes de Nadal, es col·locà un pessebre al fons de la cova per cantar-hi unes nades. Hi hagué un dinar de germanor al restaurant Perich "Cal Carter", on després es van repartir els diplomes.

AVENC de SANT
SALVADOR de les
ESPASES

Olesa de Montserrat

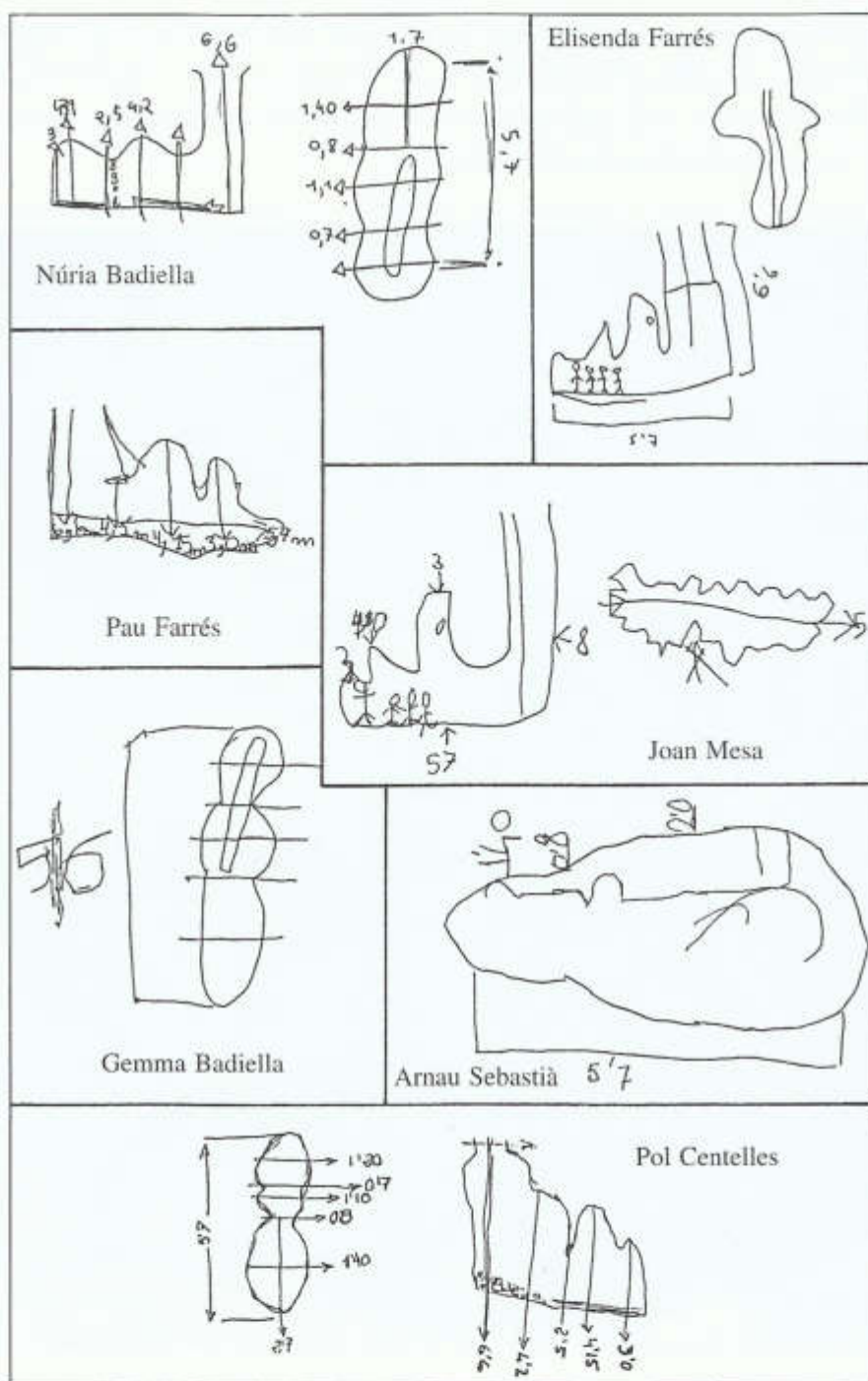
S.I.S. 7-9-1997

El vicepresident de la Federació Catalana d'Espeleologia, senyor Hilari Moreno, fent lliurament dels diplomes del cicle Espeleokinder 1997.

L'AVENC DE SANT SALVADOR DE LES ESPASES

A la sortida realitzada el diumenge 7 de setembre a l'avenc de Sant Salvador de les Espases, els "espeleokinders" tingueren l'oportunitat de fer-hi una topografia, després de les explicacions que reberen abans de davallar la cavitat. El resultat va ser el que veieu a continuació.

SORTIDA COMMEMORATIVA DEL CENTENARI DE L'ESPELEOLOGIA CATALANA

El dia 28 de desembre de 1897, Mossèn Norbert Font i Sagué va fer la primera davallada a l'avenc de Can Sadurní, al Garraf. Aquesta exploració és considerada com l'inici de l'espeleologia al nostre país. Per aquest motiu, coincidint amb el centenari d'aquesta important data, la nostra Secció organitzà una exploració a l'esmentada cavitat. La nit anterior, el grup d'Espeleologia de Begues, amb el suport de la Federació Catalana d'Espeleologia, col·locà una placa commemorativa a la boca de l'avenc. L'exploració es realitzà sense cap problema.

Un "Espeleokinder" de la S.I.S. baixant l'avenc de Can Sadurní, el 28-12-97.

VIENA

Per menjar bé, bo i ràpid!

FOTOGRAFIA
INDUSTRIAL
I PUBLICITÀRIA

VIRGILI VERA

Murillo, 14
Telèfon (93) 789 07 01
Fax (93) 788 95 39
08224 TERRASSA

Major, 9 - Tel. 780 23 11
Ample, 49 - Tel. 788 17 77
Plaça del Triomf, 27 - Tel. 788 17 77
Terrassa

FOTOS FRANCINO

PONSA

JOIERIA - RELLOTGERIA - REGALS

Concessionari de les marques

ROLEX - CARTIER - BAUME & MERCIER

Font Vella, 46 - Telèfon 784 11 40 - 08221 TERRASSA

